

ŠIANDIEN 90 METŲ, KAI KLAIPĖDOS KRAŠTAS PRIJUNGTA PRIE LIETUVOS

Lietuvos Respublikos Seimas 2013 metus paskelbė Klaipėdos krašto metais. 1923 metų sukilimo dėka, Lietuva turi priėjimą prie Baltijos jūros ir yra jūrinė valstybė. Uostamiesčio savivaldybė parengė Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos 90-mečio paminėjimo renginių ciklą.

Prieš 90 metų, 1923-ųjų sausio viduryje, jauna Lietuvos valstybė Klaipėdos krašte metė iššūkį Antantės šalims. Laikinojoje sostinėje buvo surengta karinė operacija, kurios tikslas – jėga prie Lietuvos prijungti Klaipėdos kraštą ir taip įgyti labai svarbų išėjimą prie jūros.

Pusantro tūkstančio civiliais persirengusių Lietuvos šaulių šturmavo Prancūzijos valdomą Klaipėdą ir priverstė kapituluoti Pirmojo pasaulinio karo nugalėtojus. Sausio 20 dieną Klaipėdos kraštas perduotas Lietuvos Respublikai. Pasak istoriko Alfred Senn, tai buvo geriausiai organizuota ir viena sėkmingiausių Lietuvos karinių operacijų istorijoje, pridengta sukilimu.

Kaip vyko vienas ryškiausių Lietuvos karo ir diplomatijos manevrų? Apie tai pasakoja Rimo Bružo dokumentinis filmas „Sukilimas”.

Sausio 15-ą dieną, antradienį, „Švyturys” skelbia nedarbo pusdienį visiems alaus daryklos darbuotojams Klaipėdoje. Tą dieną visi dirbantieji ne pamainomis įmonėje darbo dieną baigs iš karto po pietų – 13 valandą. Dirbantiesiems pamainomis darbo laikas bus trumpinamas dviem valandomis. Prie iniciatyvos „Švyturys” ragina prisijungti ir kitas Klaipėdos

Vyriausiasis Mažosios Lietuvos gelbėjimo komitetas ir jo bendradarbiai. Sėdi iš kairės: V. Šaulinskis, J. Lėbartas, komiteto pirmininkas M. Jankus, J. Vanagaitis; stovi iš kairės: S. Darius, A. Ivaškevičius, A. Marcinkevičius, J. Pronckus. 1923 m. sausio 19 d.

LCVA. 0-19512

įmonės. „Klaipėdos kraštas „Švyturiui” buvo, yra ir bus labai svarbus. Mums rūpi čia gyvenantys žmonės ir šio miesto istorija. **Prieš beveik šimtmetį įvykęs Klaipėdos sukilimas yra lygiavertis nepriklausomybės dienai**, jo dėka šiandien galime didžiuotis turėdami vieningą Lietuvą ir tokį uostamiestį, koks yra šiandien. Todėl manome, kad klaipėdiečiai turi sulaukti galimybės tinkamai paminėti sausio 15-ąją.

ELTA, LRT, VŽ

DĖL SAUSIO ĮVYKIŲ METU ĮVYKDYTŲ NUSIKALTIMŲ NEIGIMO KREIPĖSI Į GENERALINĘ PROKURATŪRĄ

Sausio 10 d. Seimo narys, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininko pavaduotojas **Stasys Šedbaras** kreipėsi į Generalinę prokuratūrą dėl pastaruoju metu rusiškoje žiniasklaidoje padažnėjusių pasisakymų, neigiančių ar šturkščiai menkinančių Lietuvos Respublikai ir jos gyventojams padarytus nusikaltimus, kurie pagal Lietuvos Baudžiamąjį kodeksą gali būti

vertinami kaip nusikalstami.

S. Šedbaro teigimu, Lietuvos teismų nustatyti sunkūs nusikaltimai, kurie buvo įvykdyti jau po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, 1991 metų sausio sovietinės agresijos metu, yra akivaizdūs, šių nusikaltimų faktai yra galutinai nustatyti. „Tačiau ir Lietuvoje, ir užsienyje vis dažniau pasitaiko atvejų, kai nebaudžiamai platinama tikrovės neatitinkanti informacija, neigianti SSRS agresiją prieš Lietuvą, ypač kalbant apie 1991 metų Sausio 13-osios įvykius. Už sausio įvykių metu padarytus nusikaltimus teisti asmenys, šiuo metu nesantys Lietuvoje ir galimai nesantys Lietuvos Respublikos piliečiai, ne kartą viešai ir užgausiai neigė 1990-1991 metais įvykdytą agresiją prieš Lietuvos Respubliką bei minėtą agresiją vykdžiusių ir joje dalyvavusių asmenų padarytus labai sunkius nusikaltimus Lietuvos Respublikai ir Lietuvos Respublikos gyventojams, slėpdamiesi nuo atsakomybės po kitos šalies pilietybės”, – sako S. Šedbaras.

Seimo narys atkreipia dėmesį, jog tokie asmenys, ne-

būdami Lietuvos piliečiais ir nuolatiniai gyventojai, būdami užsienio valstybėje leidžia sau atvirai tyčiotis iš Lietuvos Respublikos, įžeidinėti 1991 m. sausio 13-ąją nukentėjusius asmenis, o vėliau drąsiai atvykti į Lietuvos Respubliką ar kitas Europos Sąjungos šalis ir netgi tokiu atveju nėra teisinio pagrindo pradėti jų baudžiamąjį persekiojimą.

Pasak S. Šedbaro, Baudžiamojo kodekso 6 straipsnyje nustatytas baigtinis nusikaltimų, kuriuos užsienyje padarę užsieniečiai atsako pagal Baudžiamąjį kodeksą, sąrašas, tačiau į jį turėtų būti įtraukti ir Baudžiamojo kodekso 170² straipsnio numatyti nusikaltimai: pritarimas tarptautiniams nusikaltimams, SSRS ar nacistinės Vokietijos nusikaltimams Lietuvos Respublikai ar jos gyventojams, jų neigimas ar šturkštus menkinimas.

Generalinei prokuratūrai siūloma apsvarstyti ir pateikti nuomonę dėl Baudžiamojo kodekso 6 straipsnio nuostatos pakeitimo, įtraukiant Baudžiamojo kodekso 170² straipsnyje įtvirtintą nusikalstamą veiką. **ELTA**

Nepriklausomybės gynėjai prie Aukščiausios Tarybos rūmų.

Romualdo Požerskio nuotr.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos lenkų rinkimų akcijos atstovas J.Narkevičius paskirtas šeštuoju Seimo pirmininko pavaduotoju. Už jo paskyrimą per slaptą balsavimą buvo 73 Seimo nariai, prieš - 43.

Tėvynės sąjungos - Lietuvos krikščionių demokratų 33 nariai ir Liberalų sąjūdžio 10 narių pasiskelbė opozicinėmis partijomis. Konservatorių frakcijos seniūnu vietoj J.Razmos išrinktas A. Kubilius tapo opozicijos vadu. Opozicine pasiskelbė ir „Drąsos kelio“ frakcija - 7 nariai.

Buvusiam Lenkijos ambasadoriui J.Bachr už dvišalių santykių puoselėjimą įteiktas Užsienio reikalų ministerijos garbės ženklas - Lietuvos diplomatijos žvaigždė.

Premjerui A.Butkevičiui užsienio politikos klausimais patars diplomatas A.Bruzga, architektė J. Juozaitienė aplinkos apsaugos reikalais. Ekonomikos klausimais premjerui pataria I.Urbonavičiūtė, energetikos - T. Gerasimavičius, teisės - R. Bakšys, susisiekimo - D.Jarmantavičius. Sekretoriato vadovo pareigas eina D.Žiugždienė. Premjero patarėja ryšiams su Seimu paskirta A. Kontrimienė.

Milijonines paskolas iš Lietuvos kredito unijos ėmusiose bendrovėse dirbo tik po vieną žmogų. Pareigūnams pavyko sulaikyti aferos sumanytojus, bet už juos pasirašinęję direktoriai kažkur dingo. Prokurorai ieško ne tik pinigų ėmusių bendrovių vadovų. Jie tikrina ir garsių politikų paimtas paskolas. Prokuroras S. Minkevičius pareiškė, kad „Nemažai pinigų pervesta užsienio įmonėms“. Tos įmonės kažkada veikė realiai, bet verslo nebuvo, pastaruoju metu jos jokios veiklos nevykdė...

Motiną nužudęs ir jos galvą į Kuršių marias išmetęs 28-erių klaipėdietis Aidas Paulavičius - ligonis, kurį gydys ir slaugys psichiatrai. Taip nusprendė Klaipėdos apygardos teismas.

Tarptautinio Vilniaus oro uosto skrydžių žemėlapyje nebeliko Prahos. „Czech Airlines“ nebeskranda į visas tris Baltijos valstybes. Vilniuje nesileidžia ir Airijos bendrovės „Aerlingus“ lėktuvai.

Kanadoje buvęs Lietuvos krepšinio federacijos pirmininkas Arvydas Sabonis ir rinktinės treneris Jonas Kazlauskas nerimauja dėl to, kaip klostosi sezonas NBA žaidžiantiems Lietuvos krepšininkams. Jie kalbėjosi su „Toronto Raptors“ klubo lietuviais Linu Kleiza ir Jonu Valančiūnu. Prieš rungtynes A.Sabonis įteikė geriausio 2012 metų Lietuvos krepšinio žymenį Jonui Valančiūnui, apie kurį kalbėjo, kad „jis turi dar dirbti, kasmet augti ir mokytis“.

Šilališkis Rolandas Jovaišas, išgirdęs teismo sprendimą, kad nuteistas kalėti iki gyvos galvos, patvirtino suprantas, jog laisvės niekada nebeišvys už dviejų žmonių nužudymu išgėrus. Tačiau kaltę prisipažinęs žudikas apskundė teismo nuosprendį ir paprašė ištirti jo sveikatą.

Klaipėdietė Zita Šukytė neatlygtinai kraujo davė 68 kartus, net 31 litrą. Motinos pavyzdžiu seka dvi dukterys ir sūnus. Koncertų salėje R.Šukytei ir šilališkiui Visvaldai Kuizinui įteikti Garbės donorų ženklai.

Sausio 12 d. Vilniuje vyko XXII tradicinis tarptautinis pagarbos bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“, skirtas žuvusiems už Lietuvos laisvę atminti. Jame dalyvavo bėgimo entuziastai ir Lietuvos kariai, kariūnai, krašto apsaugos savanoriai, kurių sausio 11 d. bėgimui užsiregistravę buvo 680.

Lietuvoje prekybos tinklas „Maxima“ keičia anksčiau išsakytą poziciją ir vis dėlto atšaukia **Sausio 13-ajai numatytą akciją**, kurios metu ketino pirkėjams siūlyti dvi „Tarybines“ dešras už vienos kainą. Tai žurnalistams patvirtino tinklą valdančios bendrovės „Maxima LT“ atstovė ryšiams su visuomene Olga Malaškevičienė. „Sėkmadieniui planuota dienos prekės akcija atšaukta. Nuoširdžiai atsiprašome klientų dėl šios visiems mums nemalonios situacijos“, - teigė O. Malaškevičienė. „Tarybinių“ mėsos produktų akcija Sausio 13-ąją sukėlė nemažos dalies visuomenės pasipiktinimą. Ją pasmerkė ir Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Dar sausio 11 d. priešpiet „Maxima“ teigė, jog dėl akibrokšto susizgribta per vėlai, ir akcijos atšaukti neįmanoma dėl techninių priežasčių.

Vilniaus apygardos teismas sklandžiai tęsia Viktoro Uspaskicho vadovaujamos Darbo partijos baudžiamąją bylą dėl juodosios buhalterijos. Sausio 11 d. pagarsinta beveik visa bylos medžiaga. Kaltinamieji suka galvas, ar norėtų viešai išgirsti slaptą įrašytus jų telefoninius pokalbius. Teismas toliau garsino medžiagą byloje, kurioje dėl juodosios buhalterijos kaltinama Darbo partija (DP), jos vadovas Viktoras Uspaskichas, nariai Vitalija Vonžutaitė ir Vytautas Gapšys, taip pat buvusi DP finansininkė Marina Liutkevičienė. Konstatuota, kad Darbo partija nevykdė įstatymų reikalavimų ir apskaičiuota, kad šis juridinis asmuo nuslėpė nuo valstybės ir liko skolingas per 3.8 mln. litų įvairių mokesčių.

ELTA, LRT, bernardinai.lt

JAV DEMOKRATAMS ATSTOVAUJANTIS INSTITUTAS KURIASI LIETUVOJE

Rusijos spaudimą patiriantis JAV demokratų politikos sparnui atstovaujantis institutas ėmė kurtis Lietuvoje. Lietuvos diplomatai sako besidžiaugiantys amerikiečių partiniais fondais, kurie prisidėjo stiprinant demokratiją Europoje.

Nacionalinis demokratų institutas pranešė, kad dalis darbuotojų į Lietuvą perkelti po to, kai rusai išvarė JAV pagalbos agentūrą USAID.

„Kai kurie iš mūsų darbuotojų, buvusių Rusijoje, laikinai yra Lietuvoje, kol mes svarstome galimybes“, - agentūrai „Reuters“ sakė instituto atstovas spaudai Kathy Gest.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija pažymi, kad savo fondus Lietuvoje dabar turi abi svarbiausios amerikiečių partijos - respublikonai ir demokratai.

„Džiugu, kad Lietuvoje gausėja ir JAV partinių fondų – greta jau seniai ir sėkmingai veikiančio IRI (International Republican Institute), kuriasi ir JAV demokratų politikos spar-

JAV 113-asis Kongresas 2013 m. sausio 3 d. pradėjo naują sesiją. Atstovų rūmai perrinko daugumai atstovaujantį respublikoną John A. Boehner pirmininko (angl. *Speaker*) pareigoms, o demokratė Nancy Pelosi ir toliau atstovaus mažumos veiklai. Pirmą kartą JAV Kongrese yra 101 moteris: Senate 20 ir Atstovų rūmuose 81. *TNYT*

ną atstovaujantis NDI (National Democratic Institute)“, - atsakydamas į klausimą informavo URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas.

„Šie fondai labai prisidėjo puoselėjant laisvos teisinės valstybės demokratines vertybes ir stiprinant demokratiją visoje Europoje – nuo Ispanijos ir Portugalijos iki Vidurio Europos ir Baltijos šalių, kur jų parama šalių transformacijai, o ypač partinių sistemų konsolidavimui itin svari“, - teigia Lietuvos URM.

EUROPOS GYNYBOS FINANSAVIMAS PASIEKĖ DUGNĄ

Europa privalo didinti išlaidas gynybai, nes Jungtinės Valstijos ilgainiui nesugebės užpildyti šios spragos, sausio 10 d. pareiškė Vilniuje viešintis JAV ambasadorius NATO.

Ivo Daalder teigė, kad krizės akivaizdoje išlaidas gynybai apkarpiusios Europos šalys užkrovė dar daugiau naštos JAV, tačiau ši tendencija negali tęstis visą laiką. „Ilgainiui Jungtinės Valstijos nebegalės patempti Europos gynybos finansavimo. Turi ateiti riba, ir riba yra tada, kai ekonomika pradeda judėti tinkama linkme, o dabartinis gynybos išlaidų lygis yra dugnas“, - sakė ambasadorius.

I.Daalder teigiamai įvertino faktą, kad Lietuva šiemet siek tiek padidino išlaidas gynybai, o politinės partijos sutarė ilgai-

niui siekti 2 proc. BVP rodiklio. Ambasadoriaus teigimu, 2 proc. tikslo nuosekliai privalo siekti visos NATO šalys. „Ne dėl to, kad 2 proc. BVP yra koks nors magiškas skaičius. Tai investicija, reikalinga nacionalinėms ginkluotosioms pajėgoms, kad JAV, Europa ir Kanada išliktų pastoviu šaltiniu neprognozuojamame pasaulyje, pasirengusi perkelti karinius pajėgumus bet kur ir bet kada, kai nusprendžia, jog tai būtina, įskaitant, ir tai svarbiausia, ginti savo teritoriją“, - kalbėjo ambasadorius.

Lietuvos gynybos finansavimas 2013 metais turėtų didėti iki 923,9 mln litų. 2012 metais asignavimai Krašto apsaugos ministerijai siekė 870,2 mln. litų ir sudarė 0,79 proc. BVP.

bernardinai.lt

AKTORIUS KVIEČIAMAS Į RUSIJOS KOMUNISTŲ PARTIJĄ

Rusijos komunistų partijos CK sekretorius Valerij Raškin pakvietė prancūzų aktorį Gerard Depardieu, neseniai tapusį Rusijos piliečiu, stoti į šią organizaciją.

„Oficialų kvietimą aš jam nusiunčiau šiandien“, - pranešė sausio 11 d. V.Raškin. žurnalistams. „Po to, kai G. Depardieu interviu papasakojo, kad jo tėvas buvo komunistas ir jis jį labai gerbia, aš supratau, kad jis pritaria jo idėjoms. O turint galvoje, kad jis gavo mūsų pilietybę, o mūsų šalis apskritai yra kairioji, tai galima jam pasiūlyti stoti į komunistų partiją“, - paaiškino sekretorius. G. Depardieu jau yra gavęs pasiūlymą stoti į partiją Rusijoje - jam siūlė Pensininkų partijos vadas Igor Zotov.

ELTA

JAV Atstovų rūmų demokratų partijos narės - 61 moteris nusifotografavo ant Kapitoliaus laiptų prieš pradėdamos politinę veiklą - atstovauti JAV 113-ajame Kongrese už jas balsavusiems žmonėms.

US Congress nuotr.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

JEI PREZIDENTĖ BŪTŲ TYLĖJUSI...

Iš Lietuvoje paskelbtų duomenų paaiškėjo, kad kas penktam piliečiui rinkimuose balsavusiam buvo nesvarbu, kad perkami balsai, kad nusukami valstybei priklausantys mokesčiai, kad balsuojama už teisiamuosius ir nesąžiningai praturtėjusius.

Kaip visuomet, daugiausia už „darbiečius“, socialdemokratus bei „tvarkiečius“, balsavo provincijos žmonės. Didmiesčiuose balsavo už centro dešiniąsias partijas, lenkiškose srityse - už lenkų rinkimų akciją, o likusioje Lietuvoje - už kairiąsias partijas. Didmiesčiuose gyvenimo lygis gerokai geresnis, negu kaimuose.

Jei ne Lietuvos prezidentės pareiškimas, kairieji jau būtų svarbiausiose ministerijose. Konstitucijoje nėra parašyta, kad Lietuvos prezidentas privalo daugiausiai balsų gavusiai partijai pavesti sudaryti vyriausybę, taigi, jis gali reikšti savo nusistatymą dėl kandidatų į vyriausybę, ką prezidentė ir padarė. Jei rinkėjai balsavo už teisiamuosius baudžiamojoje byloje, tai kokią vyriausybę turėtų Lietuva, jei prezidentė būtų tylėjusi. Deja, prezidentei teko taikytis su „darbiečiais“ kandidatais, nes nebebuvo kitos išeities, bet be kaltinamųjų. Prezidentė turi ne tik konstitucinę teisę, bet ir pareigą neleisti būti vyriausybėje asmenims, kenkiantiems Lietuvai.

Prieš 22 metus - 1991 m. sausio 13 d. Vilniuje Sovietų karinės pajėgos užgrobė Televizijos bokštą. 14 žmonių žuvo, sužeista ir sužalota apie 700. Antanas Šimkūnas, žurnalistas, daug metų dirbęs Lietuvos radijuje, vedęs laidą „Pasaulis ir Lietuva“, sukaupė daug informacijos apie propagandinį karą tarp žlungančios sovietų imperijos ir atgimstančios Lietuvos, kurią panaudojo savo knygoje „Sausio 13-oji“. Jis rašo, kad Maskva ruošėsi prieš nepriklausomą Lietuvą panaudoti karinę jėgą, krašto vadovybė turėjo žinių jau 1990 metų rugpjūtį. Kremlius jau tada pradėjo psichologinį karą prieš Lietuvą - dirbo penktoji kolona - burokevičiai, jermalavičiai, ivanovai, į pagalbą atsiųsti alksniai, biriukovai. Maskvos propagandistams buvo pavesta sudaryti įspūdį, kad Lietuvoje valdžią verčia patys gyventojai, kuriems priešinasi profašistinė grupė. Agresijos organizatoriai tikėjosi, kad Vilniuje esantys užsienio žurnalistai pamatys, kaip lietuviai patys šaudė ir protestuojančią minią, ką ir šiandien vis skelbia A. Paleckis, kaip dėl jų tariamos kaltės turi užsidegti Spaudos rūmai ir kiti pastatai ir apie tai praneš pasauliui.

Tačiau pasaulis pamatė, kaip rusai tankais ir automatais puola taikią minią, veržiasi į Spaudos rūmus, Televizijos bokštą ir Radijo pastatą, kaip lietuviai plikomis rankomis, nepaleidę nė vieno šūvio, sustabdė sovietines imperijos armadą. Verta prisiminti, kad tuo metu Kremliaus propaganda skelbė, kad Irakas neteisėtai užpuolė Kuveitą ir reikia jį sutramdyti, tad pasaulis nepastebės, kaip vėl okupuojama Lietuva.

Maskva apsiriko - pasaulis sekė įvykius Vilniuje, nes jie buvo kur kas svarbesni - lėmė sovietų imperijos likimą bei darė įtaką tarptautinei padėčiai. Vytauto Landsbergio

KLAIPĖDOS LĖMIMO BELAUKIANT

Antanas Smetona

Kai visa Lietuva nerimastaudama laukė, kaip bus išspręstas Klaipėdos krašto likimas, autoritetingą žodį tuo klausimu tarė *prezidentas Antanas Smetona*. Lietuvos Šaulių sąjungos laikraštyje „Trimite“ 1923 m. sausio mėn. 4 d. buvo išspausdintas straipsnis, kuriame aiškiai pasakoma, kokio sprendimo galima buvo laukti ir ką tauta turėjo daryti, kad ta nelaimė neatsitiktų. Tauta išgirdo savo vado balsą ir, jo patarimu, sukruto taip, kad Klaipėdos ir visos Lietuvos likimo svarstyklės pasviro gerojon pusėn. Tą atmintinąjį žodį, kaip išsipildžiusį pranašavimą, paremtą sveikais ir tikslingais pamatavimais pateikiame skaitytojams.

Už poros savaitių, sako, Ambasadorių Taryba spėsianti Klaipėdos krašto likimą. Žinant jo padėtį, numatant jo dabartinės politikos aplinkybes ir Santarvės valdovų neslepiamą simpatiją bei atsidėjimą Lenkijai, pagaliau turint aktyvaizdoj numatomas jo išsprendimo galimybes, — kiekvienam lietuviui, mylinčiam savo tėvynę ir savo tautą, iš nerimo suvirpa širdis.

Sujungti Klaipėdos kraštą su Didžiąja Lietuva ar palikti jį, paskelbus freištatą, Prancūzijos ir Lenkijos žinioje?

Štai kaip šiandien tas klausimas pastatytas. Iš to, kas lig šiol mums žinoma, kur kas tikresnė yra antroji, mums nepalankioji, išsprendimo galimybė, nors po to, kai Lietuva buvo Santarvės pripažinta *de jure* nepriklausoma valstybe, Klaipėdos kraštas tegalėtų būti tik su Lietuva sujungtas. Gi prancūzų valdžios atstovo buvo viešai pareikšta, jog Klaipėdos uostas yra Lietuvai vienintelis išėjimas į jūrą.

Tuo tarpu jau nuo 1920 metų Santarvės atstovas Klaipėdai p. Petisnė savo politikoje daro visa, kad Klaipėdos kraštas paliktų nepriskirtas Lietuvai. Per tuos dvejus jo valdymo metus duota įsistiprinti Heimatbundui, lietuvių atstovų kaip ir nebuvo jo sudarytoje direktorijoje, traukte traukiami buvo lenkai Klaipėdon, o lietuviai stumiami užpakalin. Lenkijos žmonės galėjo kiek tinkami pirtis tenai nejudomos nuosavybės, o Didžiosios Lietuvos piliečiams tuo reikalu buvo daroma nemaža kliūčių.

Tiesa, jau daugiau metų, kai pastatytas direktorijos priešakin p. Steputaitis, Rytų Prūsijos pilietis, lietuvis iš pavardės, bet ne iš dvasios. Tai tyčia buvo parinktas asmuo, per kurį, kaip Vokietijos

pilietį, lengviau būtų galima daryti Santarvės valdovui Klaipėdoje ką norint. Gi bus galima sakyti, kad tai lietuvių kilmės žmogus, tačiau ir jis nori iš Klaipėdos padaryti freištaatą...

Lenkija yra davusi savo krašte gerų koncesijų Prancūzijai, o ši už tai atsidėkodama pasižadėjusi prileisti Lenkiją per Nemuną į Klaipėdą ir tokiu būdu pavesti Lenkijos įtakai visą Lietuvą.

Dabar artinasi tų pažadų ištesėjimo laikas, ir Klaipėdos klausimo išsprendimas ruošiamas būtent ta prasme. Alijantai, kurie apsiėmė teisingai spręsti tautų bylas, sutikę su tokiu išsprendimu, pasielgtų su Lietuva kuo neteisingiausiai. Juk tai ne kokios laukinės tautos: Prancūzai, Anglai ir jų talkininkai, bet kultūringiausios ir galingiausios pasaulio valstybės, taigi turime teisės iš jų laukti, kad iš senų senovės lietuvių apgyventą Klaipėdos kraštą tik vienai Lietuvai priskirtų. Gi priskyre jie Lenkijai Silezijos dalį, kurioje lenkų dargi visai nėra arba yra jų labai mažai, ir kurią Lenkija neteisėtai ir smurtu pasigrobė.

Gi lietuviai ramiai ir, gal būt, perramiai laukė Klaipėdos klausimo išsprendimo ir todėl šiandien Alijantai nebergerbia jų valios, niekina jų perdidelį nuolankumą. Ar užteks ir toliau kantrumo laukti, kentėti visokius tautos pažeminimus, kad, jau pavėlavus, visi iš lietuvių, kaip iš vergų, juoktųsi?

Mūsų tautos garbė neleidžia statytis save juokams. Jei tauta ramiai lauks, kol bus leista Lenkijai laisvai naudotis Klaipėda, tai kodėl paskui negali ta pati Lenkija pareikalauti teisės „laisvai naudotis“ ir Kaunu: juk Kaunas pakeliui į Klaipėdą. Tai ne juokai, o rimtas mūsų ne-

besustabdomo nuolaidumo pavojus. Nuolaidžiam gal ir liežuvį išimti. Kodėl ne, jeigu jis paniurna-paniurna ir pagaliau vis dėlto iš baimės ar iš ramybės noro sutinka su visokiais „sprendimais“.

Ir Alijantai su Prancūzija priešakyje turi pagaliau susigriebti ir atsigosti, kad ir maža tauta privalo savo teisės ir teisybės. Jeigu jie to dar nesuprato, tai jau metas, labai metas duoti jiems tai suprasti. Kitaip sakant, lietuviai turi stačiai ir aiškiai parodyti ne vien žodžiu, bet ir veiksmu, kad jei Klaipėda neketinama priskirti Lietuvai (ir tik jai vienai), tai jie žūt, ar būt protestuos prieš tai kaip mokėdami, nes tai būtų didžiausia neteisybė.

Dvi savaitės — tai labai nedaug laiko. Turėdami tai omenyje **Didžiosios ir Mažosios Lietuvos (Klaipėdos) lietuviai tuoju privalo veiksmu įrodyti, jog lenkiškas Antantės nusistatymas nebus jų jokiu būdu priimtas.** Kada kirminę kas užmina, tai jis raitosi iš skausmo, ir nebežiūrėdamas, kas jį mindo, ginasi iš paskutiniosios. Lietuviai yra tauta ir, galima pasakyti, šiandien jau „įteisėta“, taigi ji turi, daugiau nei kirminas, ginti savo gyvybę, jei vienas ar kitas jos narys būtų naikinamas ar atidalomas.” Gyvo organizmo gynimasis savaime matomas. Jei to mummyse nepasireikštų, tai rodytų, jog mes dar kaip apmirę tebesame. Taip apie mus pradeda kalbėti Klaipėdos likimo lėmėjai. O jiems reikia parodyti, jog jie klysta, ir sukrusti taip, kad jie išgirstų ir išvystų mus gyvus esant.

Jei tai įstengs lietuviai parodyti, tai, be abejo, nukreips Klaipėdos krašto likimą Lietuvos naudai. Palikę sustingę, nerangūs, mes būsime nesuprasti. Be *de facto*, kiek rodo patyrimas, nėra ir *de jure*. Reikia sudaryti faktas, ypač kad jo pamate yra šventa lietuvių teisė, kurios niekas mums negali užginčyti. Alijantai dar padėkos, kad pagaliau lietuviai susiprato, sukruto ir savo sąjūdžiu padėjo teisingai išspręsti Klaipėdos krašto klausimą.

Tad, Dievui padedant, ginkime tai, kas mums ir mūsų vaikams gerą ateitį lemia.

pašaukti, iš visos Lietuvos rinkosi žmonės ginti savo Parlamentą. O kai po tragiškų Sausio 13-osios įvykių Rusijos vadovas Boris Jelcin paskelbė SSRS prezidentą Michail Gorbačiov kritikuojančią pareiškimą, Lietuvos saugumiečiai tą pareiškimą išplatino sovietų kariškiams matomose vietose.

1991 m. vasario 9 d. per referendumą gyventojai 90.47 procentų pritarė Lietuvos nepriklausomybei. Tauta pagaliau pradėjo laisvą ir nepriklausomą savo valstybės kūrimą.

S. Tūbėnas

KLAIPĖDOS LIETUVININKŲ SUKILIMUI - 90

Baltų žemių žmonės, o juo labiau lietuviai, niekada nebuvo nuolankūs savo pavergėjams. Patys užkariaudavę didžiules teritorijas iki Maskvos Kremliaus ir Juodosios jūros, jie patyrė ir kryžiuočių, ir Rusijos carų, ir lenkiškųjų bei sovietinių okupantų grandines. Todėl ir sukilimai prieš juos arba, kaip saktų marksistai, nacionalinė išsivadujamoji kova buvo dažnas reiškinys.

Tarp ryškesnių tokių sujudimų istorikai primintų prūsų sukilimo vado Herkaus Manto (Henrichės Montės) keletą metų trukusį išsivadujamąjį iš kryžiuočių karą XIII a. antroje pusėje. Neužmirštas ir buvusios Abiejų Tautų Respublikos surengtas ir daugiau kaip metus užsitęsęs sukilimas prieš carinę Rusijos imperiją, beje, prasidėjęs 1863 01 22 Varšuvoje. Tai buvo aršus lenkų ir lietuvių pasipriešinimas, per kurį įvyko net 321 mūšis su caro kariuomene ir kuris, deja, pasibaigė dar žiauresnėmis represijomis prieš vakarinius imperijos pakraščius.

Neabejotinai prisimintume ir 1941 m. Birželio sukilimą, kurio baigtis taip pat neatitiko Lietuvių aktyvistų fronto (LAF) lūkesčių ir kuris iki šiol vertinamas nevienareikšmiai.

Tačiau nemažiau svarbus ir vadinamasis Klaipėdos sukilimas, kuris ir dabar kelia aibes kontroversiškų vertinimų, bet neabejotinai išskirtinas savo ryžtu, tikslia kovine taktika ir sugebėjimu apginti Lietuvos interesus. Sakoma, kaip pavadinsi, taip nepagadinsi. Dažnas istorikas vengia žodžio „sukilimas“, kai kas linkęs manyti, kad tai buvo „okupacija“, gi vienas iš šių įvykių organizatorių literatūros klasikas Vincas Krėvė-Mickevičius savo prisiminimuose ir 1952 04 09 Mykolui Biržiškai iš JAV rašytame laiške teigė, kad tai buvo Klaipėdos „atvadavimas“.

Taigi, Lietuva Klaipėdos krašto (apie 2848 kv. km) neturėjo nuo pat jo atsiradimo, tai yra nuo 1919 06 28 pasirašytos Versalio taikos sutarties. Teisybę sakant, ir anksčiau Klaipėda priklausė Prūsijai, o nuo 1871 m. – Vokietijos imperijai. Versalio sutartimi į Rytų Prūsiją įeinantis kraštas buvo atskirtas nuo Vokietijos ir pateko Antantės žinion. I Pasaulinio karo sąjunginės valstybės dėsle de jure pripažinti 1918 02 16 nepriklausomybę paskelbusią Lietuvą, o ši motyvą pagrindiniu jos skelbė vėliau, kai Vilnius reikalavo priskirti Lietuvai Klaipėdos kraštą. Antantė krašto administravimą pavedė Prancūzijai,

kuri nuo seno buvo palankesnė Lenkijai (galbūt nuo vadina-mojo Lenkijos įpėdinystės karo, palietusio ir Prancūziją), reiškusiai kone didžiausias pretenzijas į šią teritoriją.

Anot visiems prieinamų žiny-nų, 1920–1923 m. dėl politinės krašto ateities susikirto Lenkijos, Lietuvos ir Klaipėdos krašto gyventojų interesai. Lenkija ir Lietuva, spręsdamos Klaipėdos krašto ateities klausimą, rėmėsi ekonominiais ir etnopolitiniais motyvais. Lenkija buvo suinteresuota turėti Klaipėdos uosto kontrolę, per jį eksportuoti savo produkciją. 1921 m. gruodį Klaipėdoje įsteigtas Lenkijos konsulas, o 1922 m. pasirašyta prekybos sutartis su Klaipėdos krašto pramonininkais užtikrino per karą nutrūkusį medienos tiekimą į uostą. Kita vertus, stipri Lenkijos įtaka Klaipėdoje galėjo Lietuvą daryti dar labiau priklausomą nuo Lenkijos. Nepamirškime, kad tuo metu, 1920 10 09, generolo L.Zeligowskio būriai, tylomis palaiminti iš Varšuvos ir abejingai stebint Antantei, jau buvo užėmę Vilnių, o paskui okupavo ir Vilniaus kraštą.

1922 m. Ambasadorių konferencija Klaipėdos klausimui spręsti paskyrė J. Pilsudskį šlovinusį ir apie jį knygą parašiusį, o vėliau Varšuvoje ambasadoriumi įsikūrusį prancūzų diplomatą Jules Laroche, kuris, labiau paveiktas Freistaato (laisvos valstybės) idėjos šalininkų, jau 1923 01 10 buvo pasiruošęs suteikti Klaipėdos kraštui tokios valstybės statusą. Tai reiškė, kad po to teisinėmis priemonėmis susigražinti priėjimą prie jūros Lietuvai bus neįmanoma...

Vilnius, teisingiau – Kaunas, tokioje situacijoje nutarė ryžtingai veikti: **ministro pirmininko Ernesto Galvanausko vyriausybė**, dar gerokai prieš tai rengusi slapthus posėdžius, užsitikrino Vokietijos ir Sovietų Rusijos paramą. **Per visuomeninę Lietuvos šaulių sąjungą ir Klaipėdoje įkurtą „lietuv-ninkų” Vyriausiąją Mažosios Lietuvos gelbėjimo komitetą ji organizavo karinį Klaipėdos krašto prijungimą prie Lietuvos, vadinamąjį Klaipėdos sukilimą, kuris nuo 1923 01 10 truko daugiausiai savaitę.**

Kodėl lietuvius rėmė Berlynas? Jis buvo suinteresuotas, kad vokiečių gausiai gyvenamame Klaipėdos krašte neliktų Vokietiją parklūpdžiusios Antantės. Vokietija greičiausiai svarstė taip: šiandien Klaipėda geriau tebūnie silpnų lietuvių, bet ateis laikas, kai ji vėl bus mūsų (tokia taktika pasitvirtino: jau 1939 03 23

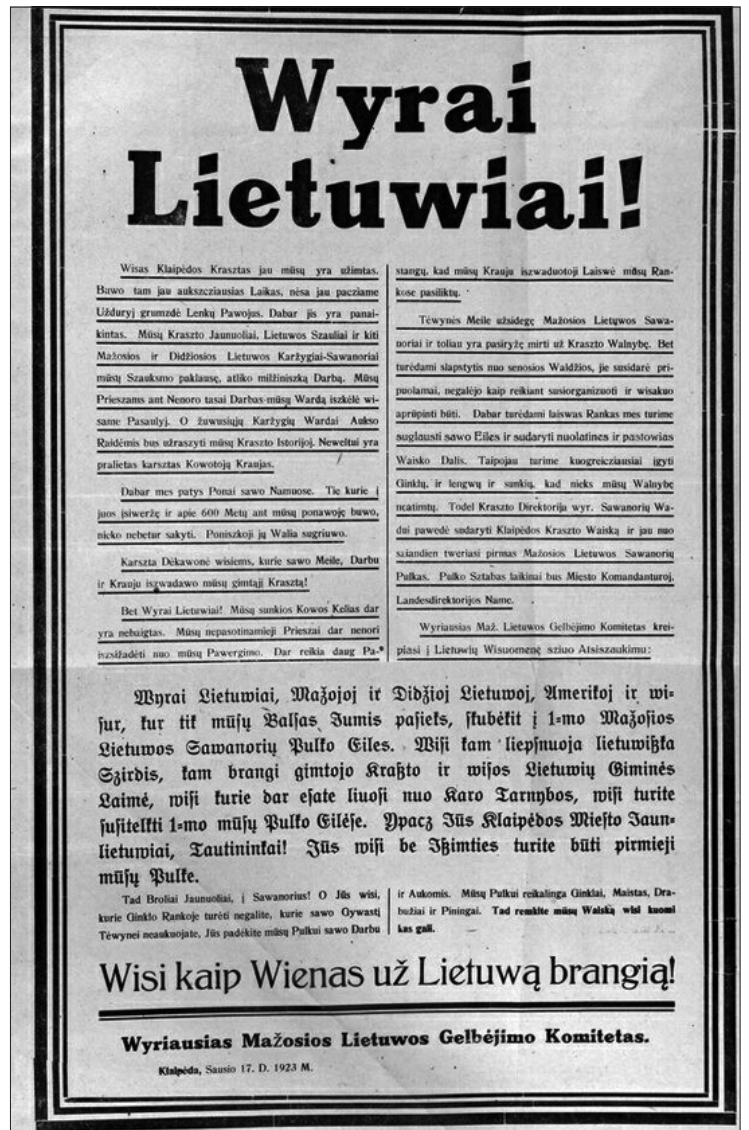
Adolfas Hitleris sugrąžino Klaipėdą reichui). Berlynas taip pat neatmetė versijos, kad uostamiestį kada nors kontroliuos Lenkija, kuri jau buvo įkūrusi okupacinę Vidurio Lietuvą ir dominavo Nemuno žemupyje.

Gi Maskva 1920 07 12 pasirašyta Lietuvos ir Sovietų Rusijos taikos sutartimi jau buvo pripažinusi nepriklausomą Lietuvą, o Vilnių ir Gardiną – Lietuvai. Tiesa, Raudonosios armijos daliniai iš Vilniaus pasitraukė tik 1920 09 26, o jau po keleto savičių, spalio 9-ąją, Vilnių užėmė kitas okupantas – Lenkijos kariuomenė. Taigi, tegul ir trumpas taikių derybų ir pripažinimo laikotarpis suteikė daug galimybių Vilniui, o Maskvai piršo idėją geriau leisti Lietuvai kontroliuoti neužšalantį Klaipėdos uostą, negu jį palikti Antantei arba lenkams.

Taip lietuviai ryžtingai, apsimesdami, kad operacija buvo surengta ne valstybiniu lygiu, o pačių „lietuvninkų” iniciatyva, susigrąžino sau langą į Vakarus. Istorikas Algimantas Kasparavičius neseniai pateikė taiklų palyginimą. Atsakydamas į *BNS* klausimus, Lietuvos istorijos instituto bendradarbis sakė: „Lietuvių grįžimas į Klaipėdą po 500 metų pertraukos civilizacine prasme Lietuvai reiškė maždaug tą patį, ką Berlynui – Vokietijos suvienijimas ir Bavarijos įjungimas į Vokietijos valstybę arba Rusijai – Švedijos sumušimas ir Sankt-Peterburgo įkūrimas”.

Iš visos savanorių rinktinės Klaipėdai vaduoti, kurią sudarė 1.078 kariai (bendras jų skaičius siekė 1,753), žuvo 12 lietuvių. Sakykime, kad tokia auka nedidelė. Gal kiek ir ciniškas palyginimas, tačiau ji ne tokia skausminga, kaip netolima Sausio 13-osios tragedija. O Klaipėdos sukilimo pasekmės neišmatuojamos. Istoriko A.Kasparavičiaus duomenimis, per 15 metų užsienio laivyba Klaipėdoje išaugo daugiau nei dvigubai: nuo 700 laivų 1923 m. iki 1,550 1938-aisiais, o krovinių apyvarta uoste padidėjo net keturis kartus. 1938 m. per Klaipėdą ėjo jau beveik 80 proc. visos Lietuvos užsienio prekybos.

Ką darytume, jei iki šios dienos būtume atkirsti nuo jūros? Beje, rusų istorikai, tarsi pamiršę bolševikinės Rusijos diplomatinę patirtį, vėl ginčija šio krašto priklausomybę. Tokius ginčus dar 1989 m. paskatino pats Michail Gorbachiov. Kaip savo studijoje „1923 m. Klaipėdos krašto sukilimo kontroversi-

Vyriausiojo Mažosios Lietuvos gelbėjimo komiteto atsišaukimas, kviečiantis prisidėti prie sukilimo dalyvių. 1923 m. sausio 17 d. *LCVA. F. 383, ap. 7, b. 378, l. 301*

jos” rašo istorikas Vygantas Vareikis, garsusis gensekas, mėgindamas stabdyti lietuvių nepriklausomybės siekius, jau tada siūlė atkurti tą nepriklausomą Lietuvą be Klaipėdos krašto, tai yra 1940 m. sienų ribose. Mat, pagal prieškarinę Lietuvos ir Vokietijos sutartį kraštas priklausęs Vokietijai, o pagal 1945 m. pasirašytą Potsdamo sutartį Karaliaučiaus ir Klaipėdos kraštai esą pateko į Sovietų Sąjungos kontrolę ir Klaipėda jokia formalia sutartimi Lietuvai nebuvo perduota. Ir dabar kartojama, kad

Rusijos Federacija yra visų SSRS teisių perėmėja, taigi, ir Rusijos teisės į Klaipėdos kraštą nėra išnykusios. Kitaip sakant, **kai pakvimpa geru kąsniu – Rusija paveldėja Sovietų Sąjungos teises ir išipareigojimus, kai reikia kompensuoti okupacijos padarytą žalą – neria į krūmus...**

Vadinasi, ginčai dėl Klaipėdos sukilimo jau tampa mūsų sugyvenimo su kaimynais nesąnchiąja ašimi. Ginčykimės, bet nepraraskime tautinių orientyrų.

Česlovas Iškauskas, www.iskauskas.lt

KLAIPĖDOJE BAIGIAMAS KURTI GENOCIDO MUZIEJUS

Klaipėdoje, buvusios KGB būstinės rūsyje, baigiamas kurti Genocido muziejus. Ekspozicija įrenginėjama autentiškose kameroose. Tuo ypač džiaugiamasi, nes šiuo metu pastatas taip pat gana uždaras – jame įsikūrusi muitinė.

Skvarbus uniformuoto vyro žvilgsnis menkai apšviestoje patalpoje – toks vaizdas pasitinka lankytojus, atvėrus vienos kameros duris. Muziejaus kūrėjai tikina, kad būtent tokiuose tamsiuose kabinetuose pliko betono sienomis prieš gerą pusšimtį metų ir vykdavo tardymai, kankinimai.

Į akis kaliniams plieksdavusi stalinė lempa – autentiška, kaip ir stalas, pasak muziejininkų, tikrai stovėjęs šiame pastate.

Autentiški ir kitoje kameroje eksponuojami kalinių gultai, tik ne visiems čia

kalėjusiems tekdavo ant jų gulėti. Teigiama, kad kartais vos 12 kvadratinų metrų ploto kameroose būdavo kalinama iki 13 žmonių. Jiems ir ant pliko betono grindų būdavo ankšta.

„Drėgmė, rūsys, kaip atsiminimuose žmonės rašo, duona supelėdavo per parą. Netgi valgi, sriubą atnešdavo jiems senuose, moliniuose gėlių vazonuose, kurių dugnai užkišti su paprastu skuduru. Ir tų indų nieks neplaudavo. Įsivaizduojate, koks žmogui būdavo pažeminimas”, – pasakojo Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus muziejininkas Saulius Karalius.

Muziejininkas pasakoja, kad žmonės čia kalėdavo nuo kelių mėnesių iki pusmečio. Nepatvirtintais duomenimis, vidiniame kieme galėjo vykti ir egzekucijos. *ELTA*

PRADEDAMAS MINĖTI 600 METŲ ŽEMAIČIŲ KRIKŠTO JUBILIEJUS

Lietuvoje iškilmingai pradedamos minėti 600-osios žemaičių krikšto metinės, kurios, istorikų teigimu, žymi visai Europai svarbų įvykį.

Minėjimo programa prasidėjo sausio 6 d., sekmadienį iškilmingomis pamaldomis Telšių katedroje. Telšių vyskupo vikaras katechezės ir jaunimo reikalams Rimantas Gudlinkis teigė, kad šiose Mišiose ypatingų išorinių akcentų nebus.

„Kazkokio ypatingo išorinio akcento nėra numatoma, tuo labiau, kad ta diena sutampa su Trijų karalių iškilėmis - kad nepradingtų išoriniuose dalykuose visa esmė”, - sakė kunigas R. Gudlinkis.

Jis pažymėjo, kad jubiliejaus renginiai vyks visus metus.

Tarp jubiliejaus minėjimo programos renginių - kovą numatyta žemaičių piligriminė kelionė į Romą, kurios metu numatomas susitikimas su popiežiumi Benediktu

XVI, liepą vyksianti jubiliejinė Lietuvos skautų stovykla „Gėrio pėdomis”, kurioje turėtų dalyvauti per 2000 jaunuolių iš visos Lietuvos ir užsienio.

Lietuvos paštas savo ruožtu išleido pašto ženklą, kuriais įamžintos Žemaitijos krikšto 600-osios metinės.

Paskutinė pagoniška Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemė - Žemaitija - krikštyti pradėta 1413 metais. 1417 metų spalio 23 dieną įkurta žemaičių vyskupija, jos vyskupu tapo Motiejus Trakiškis.

Vilniaus universiteto profesorius istorikas Alfredas Bumblauskas teigia, kad žemaičių krikštas yra svarbus visai Europos istorijai, kuri glaudžiai susijusi su krikščionybės istorija.

„Vienaip ar kitaip visa Vakarų istorija yra susijusi su krikščionyste, todėl Žemaitijos krikštas turi europinę reikšmę. Tai yra paskutinis ištisas regionas, kuris

buvo pakrikštytas ir tokiu būdu susiformavo Europa. Visa mūsų krašto istorija patyrė pilnatvę tikrai nuo čia”, - sakė A.Bumblauskas.

Vyriausybės nutarimu jubiliejaus minėjimo 2009-2017 metų programą koordinuoja Kultūros ministerija. Ji šių metų biudžete jubiliejui numatė 1,6 mln. litų. Iš šių lėšų ketinama bent iš išorės

sutvarkyti pagrindinius statinius - Telšių katedros fasadus ir šventorių, seminarijos išorę bei buvusios Varnių katedros kriptą, kurioje palaidoti žemaičių vyskupai.

Telšių Šv. Antano Paduviečio katedros šventoriaus ir fasadų tvarkybos darbai jau yra įpusėję. Jiems Kultūros paveldo departamentas šiais metais skyrė 1,5 mln. litų.

Po 1410 metų pergalės prieš kryžiuočius Žalgirio

mūšyje, Žemaitija liko pagrindinė Lietuvos valdovo Vytauto Didžiojo konflikto su Ordinu priežastis. Vakaruose sklido kalbos, esą lietuvių ir lenkų pergalė „netikra”, nes mūšis laimėtas pasitelkus pagonis. Todėl 1413 metais Vytautas su Jogaila pradėjo krikštyti žemaičius.

1422 metais Vokiečių ordinas galutinai atsisakė pretenzijų į Žemaitiją ir nuo to laiko grėsmės Lietuvai nebekėlė.

bernardinai.lt

Lietuvos banko valdyba patvirtino Petro Repšio sukurtus 50 litų kolekcinės (proginės) sidabro monetas, skirtos Žemaitijos krikšto 600 metų sukakčiai, grafinius projektus. Taip pat patvirtintas užrašas monetos briaunoje: „CONVERSIO CHRISTIANA SAMOGITIAE MCDXIII” (krikščioniškas Žemaitijos atsivertimas 1413). Šią monetą į apyvartą numatyta išleisti numatyta 2013 m. trečiąjį ketvirtį. *Lietuvos banko nuotr.*

AR LUKIŠKIŲ AIKŠTĖJE BUS LAISVĖS PAMINKLAS?

Kiekvienais metais mes linkę įvertinti tai, kas buvo. Ir mėginame pamatyti tai, kas bus. Šį kartą ne apie politiką, o kai ką daugiau. Gyvą atmintį. Ir Lietuvoje ta gyva istorinė atmintis reikalauja išskirtinio dėmesio.

Net jeigu galvojame, kad reikia žvelgti tik į ateitį, praeitis niekus nedingsta. Kai kuriuos ji pasiveja su nuslėptais biografijos puslapiais ir griebia už skvernų. Kiti patys ieško. Šimtas tūkstančių žmonių per penkiolika metų susirado mūsų archyvuose savo trūkstamus praeities puslapius bei prarastų, politinio teroro nusinėstų artimųjų nuotraukas, laiškus, įrašus. Tie žmonės tikrai žino, ką iš tikrųjų reiškia „politinė byla” ir nespekuliuoja savo išskirtine patirtimi. Jų niekas nekviečia į televizijas pasidailinti savo išgyvenimais, ypatingų gyvenimo išbandymų prisiminimais.

Jų vietą nepelnytai užima „ezoteriniai” apsišaukėliai, politiniais klounai ir spekuliantai. Kartada vienas buvęs politinis kalyns, karo po karo dalyvis keliais žodžiais įvertino siūlomą valstybinę pensiją – „aš kovojau už Lietuvą ne dėl pensijos”. Žinoma, gyva atmintis reikalauja ir istorinio teisingumo principų palaikymo. Bet niekas neprivers tų žmonių pakeisti savo pažiūrų ir įsitikinimų, kad ir koks cinizmo srautas trykštų jų atžvilgiu viešoje erdvėje.

Net jei didžioji kaimynė toliau diktuos „objektyvios istorijos” reikalavimus.

Lietuvoje istorinės atminties kelias šiais metais vėl prasidės nuo sausio 13-osios, nepamirštant tų 45 lietuvių ir rusų, kurių pasirašytas memorandumas prieš trisdešimt metų, tą pačią sausio 13-ąją, tapo Europos parlamento rezoliucijos pagrindu. Su Baltijos šalių dekolonizacijos reikalavimu. Kai kurios istorinės datos neleis pamiršti. Šių metų gegužės mėnesį prisiminsime, kad 1948 metais 40 tūkstančių lietuvių – daugiausia moterys ir vaikai buvo išvaryti iš savo namų. Ir su ką tik gimusiais kūdikiais ant rankų. Su kai kuriais iš jų, sulaukusiais 65 metų teko kalbėtis apie jų prisiminimus.

Vaikystė net Sibire prisimenama kitaip. Jie nematė to, ką matė jų tėvai. Prieš 60 metų, kai lietuvių ginkluota kova už teisę patiems spręsti savo likimą buvo pralaimėta. Pralaimėta, kad laimėtume. **Nors Lukiškių aikštė ir toliau labiau primena vietą, kurioje buvo Lenino paminklas, o ne vietą, kurioje stovės Laisvės kovas įamžinantis ženklas.** Juk aikštės pakraštyje esantys nežymūs atminimo ženklai garsiesiems 1863 metų sukilimo vadams, taip pat reikalaus prisiminti kas buvo prieš 150 metų. Pralaimėjimas brutaliai jėgai ar tautinio atgimimo pradžia.

Sąjūdžio karta jau skai-

čius 25 metus. Būtent su ta karta susijęs ir vienas reikšmingiausių ne tik Lietuvai, bet ir Rytų Europai įvykis – **Rusijos kariuomenės išvedimas.** Bus 20 metų, kai Lietuva tapo pirmąja Rytų Europos šalimi atsikračiusia svetimos ir neprašytos ginkluotos jėgos. Anksčiau negu Baltijos kaimynės, anksčiau negu iš susivienijusios Vokietijos.

Atmintis yra galinga kurianti jėga. Juk kas mes būtume jei mūsų atmintyje nebūtų Dariaus ir Girėno, kurių tragiškai pasibaigusio skrydžio peripetijos bus narpliojama jau 80-uosius metus? Net kiekvieno mūsų kišenėje esantys litai saugo mūsų atminties kruopelytes. Be savo istorinės atminties mes neturėtume savasties. Todėl klausydami kalbų apie „nesigręžiojimą į praeitį” ir žiūrėjimą „tik į ateitį” prisiminkime tai. „Užmaršiaus” gali pačiupinėti herbą ant vieno cento monetos. Jaučiate?

Dr. Arvydas Anušauskas, Seimo narys

KARALIAUČIUJE PAMINĖTAS LIETUVOS KULTŪROS VEIKĖJO LIUDVICO RĖZOS GIMTADIENIS

Lietuvos generaliniame konsulate Karaliaučiuje sausio 9 dieną paminėtos iškilaus lietuvių kultūros veikėjo, lituanisto, tautosakininko, Karaliaučiaus universiteto profesoriaus Liudviko Rėzos 237-osios gimimo metinės.

Renginyje dalyvavo Karaliaučiaus Liudviko Rėzos lietuvių kultūros draugijos

BUVĘ OMON VADAI PASKELBTI ĮTARIAMAISIAIS – RUSIJA JŲ NEIŠDUODA

Vilniaus apygardos prokuratūra baigė ikiteisminį tyrimą dėl 1991 m. sausio–rugpjūčio mėnesiais tuometinio SSRS VRM Vidaus kariuomenės Vilniaus ypatingosios paskirties milicijos padalinio (OMON) vadovų Boleslavo Makutynovičiaus ir Vladimiro Razvodovo galimų nusikalstamų veikų.

Abu OMON vadai įtariamieji organizavę jų vadovauto sovietų represinės struktūros padalinio vykdytus nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus prieš Lietuvos Respublikos gyventojus ir juose dalyvavę.

Šiuo metu byloje atliekami veiksmai, susiję su proceso dalyvių teise susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga.

Atsižvelgiant į tai, kad įtariamieji B. Makutynovičius ir V. Razvodovas yra ne Lietuvos piliečiai ir jų nėra mūsų šalies teritorijoje, o Rusijos teisėsaugos institucijos atsisakė išduoti šiuos asmenis Lietuvai, įtariamaisiais organizavus

nusikalstamas veikas jie buvo pripažinti teismo nutartimis.

Pagal galiojančias Baudžiamojo proceso kodekso nuostatas pranešimai apie ikiteisminio tyrimo pabaigą įtariamiesiems bus išsiųsti per Rusijos institucijas.

Surašius kaltinamąjį aktą, baudžiamoji byla bus perduota teismui, o kaltinamojo akto nuorašas įtariamiesiems bus išsiųstas per baudžiamojo proceso įstatyme ir tarptautinėse sutartyse numatytas šios šalies susižinojimo institucijas.

2010 m. gruodžio mėnesį įsigaliojo Baudžiamojo proceso kodekso pataisos, sudarančios sąlygas perduoti teismui bylas, kuriose itin pavojingus nusikaltimus padarę užsienio valstybių piliečiai slapstosi nuo teisingumo kitose šalyse ir jie naudojasi ta aplinkybe, kad užsienio valstybė Lietuvai neišduoda įtariamų asmenų.

Naujosios pataisos sudaro galimybę tokius įtariamuosius teisti už akių, negalint jų apklausti.

LRT

davė Mažosios Lietuvos tarybos parengtą parodą apie kūrėją.

Žinomas Karaliaučiaus kraštotyrininkas Borisas Adamovas, lietuvių kalbos mokytoja Rūta Leonova ir Kaliningrado rašytojų sąjungos pirmininkas Boris Bartfeld susirinkusiesiems priminė L. Rėzos biografiją, visuomeninės bei mokslinės veiklos faktus.

ELTA

AISTĖS SMILGEVIČIŪTĖS IR GRUPĖS „SKYLĖ” KONCERTAI JAV IR KANADOJE

Aistė Smilgevičiūtė ir Rokas Radzevičius.

Šiais metais sukanka 95 metai, kai buvo pasirašytas Vasario 16-osios aktas. Minėdami šią sukaktį, Aistė Smilgevičiūtė ir grupė „Skylė” pristatys savo patriotines dainas JAV ir Kanados lietuviams. Nuo vasario 16 d. iki vasario 23 d. muzikantai surengs 4 akustinius koncertus Čikagoje, Toronte, New York ir Baltimorėje. Pasirodymai vyks lietuvių parapijose, jaunimo ir bendruomenių centruose ir netgi Manhattan įsikūrusioje bažnyčioje.

Pagrindinis turo akcentas – dainos iš 2010 m. išleisto albumo „Broliai”. Tai jaunosios kartos bandymas surasti savo santykį su pokario įvykiais, o svarbiausia – rasti savus žodžius ir raktą šiai temai iš naujo atrakinti. Albumo kūrėjams ir bendraautoriams – Rokui Radzevičiui ir Aistei Smilgevičiūtei, poetui Rimvydui Stankevičiui ir grupės „Skylė” nariams – norėjosi šiuolaikinei kartai suprantama muzikos ir modernios poezijos kalba paskatinti visuomenę

prisiminti ir apmąstyti šį skaudų Lietuvai laiką. Didžiausio įkvėpimo šaltiniu tapo partizano Liongino Baliukevičiaus-Dzūko dienoraštis, padėjęs atpažinti svarbiausias miško brolių gyvenimo sudedamąsias dalis. Daugelis „Brolių” dainų kelia šiurpulus, perteikdamos Lietuvos partizanų įsitikinimą: *Kad mes laimėsime, pažadas per daug jau lengvas. Kad grįšiu gyvas – gal kiek per sunkus.*

Koncertų Čikagoje, Toronte, New York ir Baltimorėje metu

dainų melodijos, tekstai ir muzikantų apdarai primins partizanų istoriją: nuo gyvybingos ir viltingos kovos iki gilių skausmingų išgyvenimų. Pasak Aistės Smilgevičiūtės (grupės „Skylė” vokalistės, kuri 1999 metais atstovavo Lietuvai Eurovizijos dainų konkurse), koncertai vyresnės kartos lietuviams primins gūdžius, tačiau šventus kovos už laisvę metus, kuriuos daugelis jų dar pamena. O jaunoji karta galės ne tik sužinoti, bet ir visa širdimi pajauti, kiek daug paaukota už šalį, kurioje net *paukščiai lietuviškai suokia ir kurioj mes visi prasidėjome.*

Šventė, sutelksianti visus tautiečius

Aistės Smilgevičiūtės ir grupės „Skylė” turas JAV ir Kanadoje yra ir puikus pasaulio lietuvių vienybės pavyzdys. Koncertus bendromis jėgomis organizuoja lietuvių bendruomenės, Lietuvos Respublikos ambasados JAV ir Kanadoje bei generaliniai konsulatai Čikagoje ir New York. Sveikinimo žodį prieš koncertus tars Lietuvos ambasadoriai ir generaliniai konsulai. Pagrindinis koncertų rėmėjas yra JAV Lietuvių Fondas. Rėmėjas: Kazickų šeimos fondas. Koncertuose muzikantams iš Lietuvos pritarti yra pakviesti vietos lietuvių chorai.

Albumo „Broliai” pristatymuose Lietuvoje apsilankę tūkstančiai žmonių. Kaip puikų patriotinių vertybių puoselėjimo pavyzdį jį gyrė profesorius Vytautas Landsbergis ir tuometinis premjeras Andrius Kubilius. Prezidentė Dalia Grybauskaitė Aistės Smilgevičiūtės ir Roko Radzevičiaus pastangas puoselėti partizanų atminimą įvertino ordino „Už nuopelnus Lietuvai” medaliais.

Daugelis lietuvių pripažino, kad „Broliai” skleidžia nenusakomą jėgą, priverčiančią iš naujo įsimylėti Tėvynę ir suprasti, kiek už ją atkentėta.

Koncertų vieta ir laikas

Čikaga. 2013 m. vasario 16 d., 6:00 val. v. Lietuvių jaunimo centras. 5620 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636, JAV.

Torontas. 2013 m. vasario 17 d., 4:00 val. v. Lietuvių „Prisikėlimo” parapija. 1 Resurrection Rd. Toronto, ON M9A 5G1, Kanada.

New York, Mahattan. 2013 m. vasario 21 d., 7:00 val. v. Šv. Petro bažnyčia. 619 Lexington Avenue at 54th Street, Manhattan, New York, NY 10022, JAV.

Baltimorė. 2013 m. vasario 22 d., 8:00 val. v. Baltimorės lietuvių namai. Lithuanian Hall, 851-853 Hollins St. Baltimore, MD 21201, JAV. **URM inf.**

ANTANAS SMETONA TAUTINĖS VIENYBĖS IEŠKOTOJAS

Stasys Yla

Vardai ir veidai mūsų kultūros istorijoje

VII.

Raidės katalikams „bažnyčia, pamaldos, sakramentai ir kitos tikybos praktikos savaime yra tikslas”. O dvasios katalikams „visa tai tik įrankis siekti krikščioninės doros idealams. Tie įrankiai tiek jam tereiškia, kiek padeda vykdyti tuos idealus gyvenime”.

Kitame straipsnyje „Ateitininkai ir katalikų darbavimasis” (*Viltis*, N 56) jis pasisakė dar aiškiau: „Katalikybės svarbumas, turinys, yra jos etika, o visokios tikybinės praktikos, nors ir privalomos katalikams, yra tik forma”. Pirmame ir antrame straipsnyje Kubilius neužsiminė apie esminį katalikybės elementą — tiesą, o pačią etiką suvedė į dvi dorybes — teisingumą ir gailėstingumą. Jo žodžiais, „kiekvienas veikėjas, kiekviena organizacija, kuriai rūpi **veikimo** katalikiškumas, turi atsistoti ant tų dviejų teisingumo ir gailėstingumo principų ir jais persunkti visą savo veikimą. Jei tie principai visuomenės veikime nėra akcentuojami, nėra statomi

priešakin, tai nors kažin kokia katalikiška frazeologija papuoštum savo veikimą, vis tiek tas veikimas, Kristaus mokslo reikšme, katalikiškas nebus. Jį gali pavadinti katalikišku kurios nors partijos prasme, tik ne katalikų tikybos”.

Tokiais „partijos katalikais” — formalistais Kubilius įvardino ateitininkus, neseniai įsikūrusius ir pradėjusius drąsiau reikštis. „Jie pirmon vieton savo veikime stato paviršinę, formalistinę katalikybės pusę, o ne jos turinį” (N 24). „Kol kas jie (ateitininkai) savo ypatingu doringumu, taktingumu viešoje opinijoje nėra nuo kitų išsiskyrę, bet savo katalikiškumu jie jau yra garsūs... Pradedant visa atnaujinti Kristuje, reikia pradėti nuo savęs, o ne nuo apaštalavimo kitų tarpe... Gaivinant tikybą, reikia gaivinti žmonių dorą, reikia ją pirmon vieton kišti ir ant jos koncentruoti visą mūsų katalikų jaunimo dėmesį... Be to jie (ateitininkai) visuomet pasiliks tik katalikų partyvūs veikėjai ir tiek” (N 56).

Viso šio Kubiliaus įsiterpimo tikslas paaiškėjo tada, kai jis dar viename *Vilties* (N 34) straipsnyje pareiškė, kad „reikia ne skirstyti katalikus nuo kitų įsitikrinimų žmonių, bet ieškoti su jais bendro darbo, žinoma, nedarant mažiausio kompromiso su tikybos įsitikinimais”. Tokio darbo galimybė, jo akimis, esanti su „pasyviais pirmeiviais”, kuriems nei katalikybės, nei kitos kokios tikybos reikalai nerūpi, bet kurie moka pagerbti kituose tikėjimą”.

Kokiais gi pradais turi remtis katalikų veikimas?

Lig šiol į vilniečių diskusijas su Seinų atstovu nesiterpė Kaunas ir jo didžioji artilerija Jakštas. Dabar jis atsiliepė į J. Kubiliaus pirmąjį straipsnį savuoju „Šis tas dėl katalikiškojo veikimo” (*Draugija* 1913, N 75). Jakštas pripažino, kad Kubilius „pajudino labai svarbų dalyką”, nes „katalikų veikimas pas mus vos prasidėjo. Jis tebėra silpnas, daug silpnesnis, negu pas ‘pirmeivius’. Reiktų jį stiprinti, koncentruoti, viendinti, „traukti į organizacijas visus lietuvius katalikus”. Paskaičius Kubiliaus straipsnį, rašo Jakštas, „ne vienam iš katalikų veikėjui” atrodė „na, tai bent sykį *Viltis* pajudino tikrai

aktualų dalyką”.

Tokių vilčių davė ypač straipsnio pradžia, kurią Jakštas pavadino „labai katalikiška”. O katalikiška ji buvo tuo, kad iškėlė reikalą aiškintis kaip ir kas veikti, kokio takto laikytis kovojant su katalikybės priešininkais ir kad tas klausimas tapęs svarbiu ypač dabar, kai mūsų gyvenime pasirodė jau organizuotas katalikų jaunimas. Vėliau, prisipažįsta Jakštas, jo ir kitų „džiaugsmas buvo perankstytas”.

Pirmuoju įsiterpimu Jakštas bandė „klausimą pagilinti”, dėl to klausė Kubilių, kodėl katalikiško veikimo pagrindas jis padėjo dvi grynai humanistines abstrakcijas: teisingumą ir gailėstingumą? Katalikai savo veikime paprastai remiasi krikščioniškom dorybėm — teisybe ir meile. Meilė aukštesnis principas už gailėstingumą ir teisybė daugiau pasakanti už teisingumą. „Mūsų išmanymu, teisingumas ir gailėstingumas nieko konfesiškai katalikiško savyje neturi. Juodu galima vadinti greičiau **bendru žmogišku** veikimo principu, negu specifiskai katalikišku”.

Jakšto išvada buvo tokia: jei kalbame apie katalikišką veikimą, tai reikia remtis katalikiškais pradais, o ne natūraliniais. Tai viena. O antra, „kiekvienas katalikas yra sąnarys plačios dvasinės

organizacijos, kuri vadinasi Katalikų Bažnyčia. Kalbėti apie katalikų veikimą neatsižvelgiant į Bažnyčią, tai vis tiek kaip kalbėti apie viltininkų veikimą be atžvilgio į *Viltį*”.

J. Kubilius savo „Atsakyme P. A. Jakštui” pasiteisino, kad kalbėdamas apie humanistines dorybes, turėjęs galvoje „tik dalelę katalikų darbų, jų veikimą tam tikrais atsitikimais... visuomenės ir politikos darbo organizacijose... Aš ėmiau dalyką daug siauriau, sako Kubilius. Tiesa, Katalikų Bažnyčioje yra daug įvairių dėsnių, bet žmogus vienu kartu tais visais dėsniais negi gali vaduotis. Kiekvienam atsitikimui jis turi taikinti ir tam tikrą dėsni: eidamas išpažinties, žmogus vaduojas vienais dėsniais, šelpdamas artimą kitais” (*Viltis* 1913, N 45).

Jakštas vėl atsiliepė. „Ponui J. K., matyt, katalikybė atrodo turintį devynias galybes dėsnių — kiekvienam atsitikimui po atskirą. Valgai — vykdyk vieną dėsni, geri — taikyk kitą, rašai — žiūrėk trečio, eini gulti — atsimink ketvirtą, dirbi politikos, visuomenės ar mokslo darbą — laikykis penkto, šešto, septinto ir t. t. Pono J. K. išmanymu vis tai bus „katalikybės dėsni”. Aš tokios begalinės dėsnių diferenciacijos, sakyčiau, net jų atomizacijos, visai nesuprantu. **(Bus daugiau)**

CLEVELAND, OH

NESULAIKOMA LAIKO
TĖKMĖ

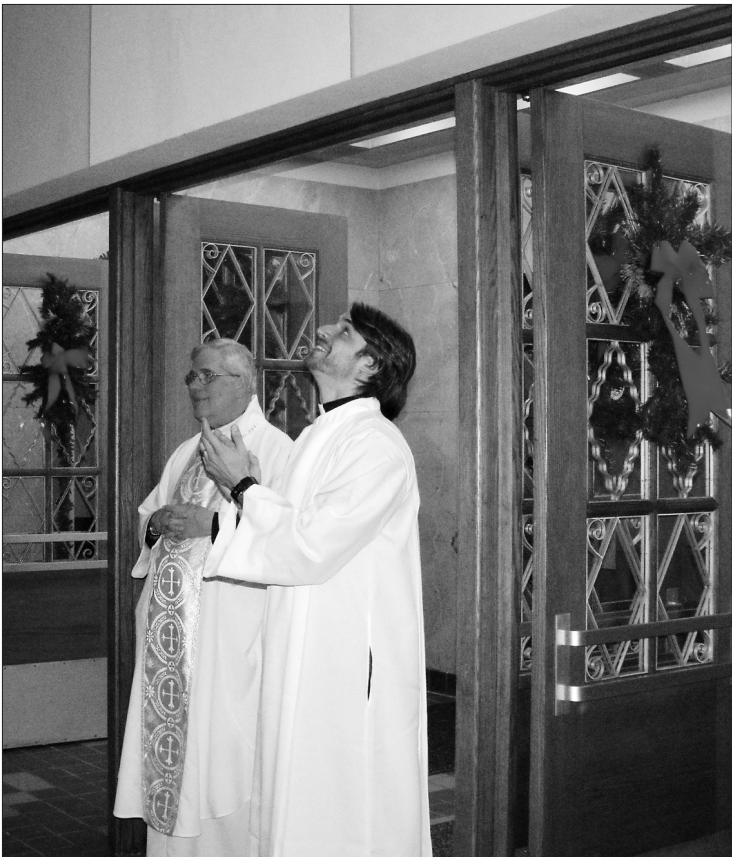
Cleveland, Ohio, Šv. Kazimiero parapija Kalėdų šventes pradėjo Kūčių vakarą, gruodžio 24 d. 10 val. vak. „Exultate” choro rinktiniu kalėdinių giesmių giedojimu, vadovaujant muz. Ritai Kliorienei. Tai buvo graži, dvasiškai pakili įžanga į Kalėdas. Bernelių Mišios prasidėjo punktualiai 10:30 v.v. eiseną prie altoriaus. Jas atnašavo kleb. kun. Joseph Bacevice, padedant scholastikui Lukui Laniauskui, SJ, patarnautojams ir skaitovams. Primindamas šios šventės svarbą, kun. Joseph Bacevice padėjo visiems dirbantiems parapijos gerovei, išreikšdamas ypatingą dėkingumą

„Exultate” chorui, kuris, sujungus šv. Jurgio ir Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijas, naujosios parapijos neapleido. Šmaikšti klebono padėka scholastikui Lukui Laniauskui susirinkusiuose iššaukė pritarimo juoką. Po Mišių buvo nugirsta atsiliepimų, kad klebono kalba padarė labai teigiamą įspūdį: ji buvo šventiškai linksma ir nuoširdi. Daili Mišių užsklanda buvo „Exultate” choro giedojimas, šį kartą su būgno ir trimito palyda, už kurį maldininkai atsidėjo griausmingais plojimais. Negalima pamiršti ir šventiškai gražiai papuoštos bažnyčios: joje spindėjo šešios eglutės ir buvo malonu matyti gražiai atnaujintą prakartėlę. Tai nuopelnas savanorių, kuriems priklauso padėka.

NAUJŲ METŲ DIENA

Sausio mėn. 1 d. yra pri-valoma Bažnyčios šventė, pašvęsta Švč. Mergelės Marijos, Dievo Gimdytojos garbei. Šv. Mišias 11 val. r. aukėjo kleb. kun. Joseph Bacevice, padedant diakonui Louis Pecek. Nepaisant nepalankaus oro, sniego ir šalčio, Mišiose dalyvavo apie 80 parapijiečių (lietuvių ir amerikiečių). Buvo malonu matyti ir girdėti Mišias skirtas dvikalbei kongregacijai: pamokslą anglų kalba sakė diakonas Louis Pecek, Mišios buvo lietuvių kalba, o skaitymai ir giedojimas abiem kalbom. Gaila, kad nesuvaldoma laiko tėkmė išretino, ir retina, ištikimų parapijiečių gretas, bet toks yra gyvenimas.

Algirdas V. Matulionis

Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Joseph Bacevice ir scholastikas Lukas Laniauskas, SJ gėrėsi „Exultate” choro giedojimu baigiantis Bernelių Mišioms.

A.V. Matulionio nuotr.

NEW YORK, NY

NEW YORKO
VALSTIJOS
ASAMBLĖJOS PADĖKA

2013 m. sausio 4 d. Lietuvos Generaliniam konsulai New York Valdemarui Sarapinui įteikta New Yorko valstijos asamblėjos padėka už Generalinio konsulo ir jo vadovaujamo konsulato darbuotojų indėlį stiprinant Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstijų diplomatinis santykius bei ypatingai aktyvią veiklą, pristatant Lietuvą New York valstijos institucijoms ir bendruomenei. Generalinis konsulas padėjo už jam bei jo vadovaujamam personalui parodytą išskirtinį dėmesį, išreikšdamas viltį, kad ateityje bus dar labiau plėtojamas Lietuvos ir New York valstijos bendradarbiavimas verslo skatinimo, investicijų pritraukimo, transporto, turizmo, kultūros, sporto bei kitose srityse. V.Sarapinas apibūdino Lietuvą kaip modernią, kūrybingą, investicijoms patrauklią šalį ir pasiūlė suorganizuoti New York valstijos

Generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas ir New York valstijos asamblėjos narys Michael Miler.

Maryann Maltese nuotr.

verslo atstovų vizitą į Lietuvą. Savo ruožtu New York valstijos asamblėjos narys Michael G. Miler pakvietė ir Lietuvos

verslininkus surengti analogišką verslo misiją į New York valstiją.

LR URM inf.

ARGENTINA

Padėka. SLA valdyba reiškia gilią padėką Lietuvos Respublikos ambasadai už gautą knygų dovaną mūsų bibliotekai.

Lietuvių jaunimo susitikimas. Argentinos lietuvių jaunimo sąjunga suruošė susitikimą, kuris įvyko šeštadienį, gruodžio 22 d. mūsų patalpose. Jame dalyvavo didelė grupė jaunuolių, kurie plaukiojo baseine, sportavo, klausėsi muzikos, patys ruošė valgius.

Baseinas. Baseinas atidarytas nuo antradienio iki penktadienio tarp 13 ir 19 val., o šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12 iki 20 val. Baseine visi

patogumai lankytojams.

Numatyta SLA 2013 m. veikla. Vasario 17 d. Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas ir baseino sezono uždarymas.

Balandžio 27 d. visuotinis narių susirinkimas.

Gegužės 5 d. Motinos dienos minėjimas.

Birželio 29 d. Joninių šventė.

Liepos 7 d. Šv. Mišios už mirusius narius.

Rugpjūčio 4 d. Pietūs ir SLA 99-tųjų metų sukakties minėjimas.

Lapkričio 10 d. XXIV Alaus šventė.

Gruodžio 15 d. Baseino 2013-2014 m. sezono atidarymas.

SLA inf.

LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS
ŠVENTĖ
ČIKAGOS NAVY PIER

LR Generalinis konsulas Čikagoje bendradarbiaudamas su Čikagos laisvalaikio ir pramogų centru Navy Pier rengia Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventę „Celebrate Lithuanian Independence”. Renginys vyks 2013 m. kovo 10 d., sekmadienį, nuo 12 val. iki 5 val. po popiet Navy Pier centro „Crystal Gardens” salėje. Šventės metu numatomi meno grupių pasirodymai, bus sudarytos sąlygos verslininkų, menininkų bei organizacijų atstovų dalyvavimui.

GRAŽUS
SUMANYMAS

2012 m. gruodžio mėn. 18 d. Cleveland, Ohio, Quicken arenoje, įvyko įsidėmėtinis krepšinio rungtynės tarp dviejų NBA komandų: Clevelando *Cavaliers* ir Toronto *Raptors*. Mums jos buvo svarbios tuo, kad Toronto *Raptors* komandoje žaidžia ir du lietuviai: Linas Kleiza ir Jonas Valančiūnas. O dar netolimoje praeityje Cleveland *Cavaliers* komandoje ilgus metus žaidė šios komandos žvaigždė Žydrūnas Ilgauskas, kuris dabar yra klubo generalinio direktoriaus asistentas.

Į šias rungtynes Cleveland lietuvių, ir ypač krepšinio aistruolių, traukė ir Cleveland lietuvių klubo (Amerikos lietuvių piliečių klubas) rungtynėse užsakytas šimtas vietų, kurios visos buvo išparduotos. Visi vykstantieji į rungtynes, buvo pakviesti atvykti į klubą pasivaikinti gėrimais, o norintys pasipuošti žaliais marškiniais nemokamai parūpintais Cleveland *Taupos* lietuvių kredito unijos, ant kurių puikavosi unijos logotipas ir trispalvė.

Abi komandos rungtyniavo tame pačiame lygyje: *Cavaliers* Central Division, o *Raptors* Atlantic division užėmė žemutines vietas, tad šių

Norinčius pristatyti savo kūrinius, veiklą ar pardavinėti lietuvišką produkciją renginio metu, o taip pat norinčius tapti šventės rėmėjais ar kitaip prie jos prisidėti maloniai prašome apie tai pranešti generalinio konsulato darbuotojai Agnei Vertelkaitei elektroniniu paštu agne.vertelkaite@urm.lt arba telefonu 312-397-0382, tr. nr. 204.

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

rungtynių rezultatas nebuvo svarbus, bet lietuviams šios rungtynės buvo reikšmingos ir įdomios tuo, kad jose žaidė Kleiza ir Valančiūnas, o juos paremti ir Lietuvą garsinti buvo šimto susirinkusių lietuvių pagrindinis tikslas. Pertraukos metu lietuvių klubo jaunimas, pasirėdęs minėtais marškinėliais, buvo ryškus arenos pietryčių kampe. Lietuvių grupė buvo galima matyti ir arenos ekrane. Jie taip pat buvo ir gerai girdimi kartojant žodžius „Lietuva, Lietuva, Lietuva!”, ypač kai Kleizos ar Valančiūno pastangos buvo sėkmingos. Nebuvo užmiršta ir mūsų trispalvė, kurią kartais nuo karto išskleisdavo susirinkę lietuviai.

Pirmieji du kėliniai baigėsi rezultatu *Cavaliers* 53, *Raptors* 49. Tačiau antroje rungtynių pusėje tempas labai pagreitėjo ir jas laimėjo Torontas: *Raptors* 113, *Cavaliers* 99. Pagal skelbtą informaciją, rungtynes stebėjo 13,000 žiūrovų. Prieš rungtynes buvo tvirtinama, kad joms pasibaigus bus galima susitikti su Kleiza ir Valančiūnu ir gal nusifotografuoti, bet, dėl nežinomų priežasčių, tai neįvyko.

Šio rašinio autorius, nepaisant, kad bilietas jau buvo nupirktas spaudos atstovo (Press Credential) įgaliojimui gauti, kreipėsi į The Cleveland *Cavaliers* valdybos nurodytą skyrių. Toks įgaliojimas būtų suteikęs progą iš arčiau susipažinti su žaidėjais, pasikalbėti, iš arčiau fotografuoti rungtynes ir t.t. deja, ar dėl valdybos nenoro, ar dėl kitų, autoriui nežinomų priežasčių toks įgaliojimas nebuvo gautas ir dėl to nukentėjo šio rašinio apimtis.

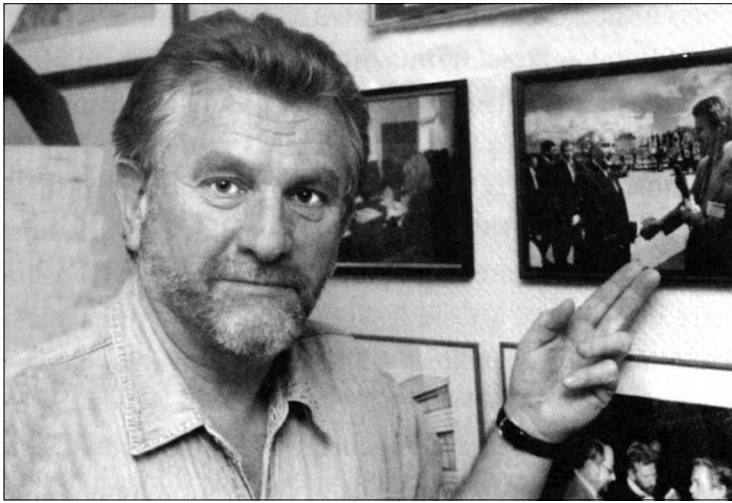
Algirdas V. Matulionis

NORVEGŲ PAGALBA SAUSIO 13-ĄJĄ

Informacinę blokadą įveikti labai padėjo norvegai, sukūrę tiesioginę palydovinio ryšio liniją. Jie prie Parlamento įrengė specialią anteną ir aparatūrą. Per ją buvo transliuojama informacija į Oslą ir visą pasaulį. Šia linija plačiai naudojosi Aukščiausiosios Tarybos vadovai ryšiams su užsieniu.

Norvegijos telegramų agentūra NTB Lietuvos telegramų agentūrai padovanojo kosminio ryšių anteną, kainavusią apie pusę milijono kronų. Per ją Lietuvos žurnalistai pradėjo gauti informaciją iš bendro Šiaurės Europos valstybių informacinio tinklo, vėliau ir iš pasaulinės naujienų agentūros Reuters tinklo. Elta visą gautą informaciją Lietuvos spaudai perdavinėjo nemokamai.

Lietuvai daug nusipelnė norvegų žurnalistas Hansas Steinfeldas. Jis pirmasis perdavė informaciją užsieniui apie sovietų agresiją. Vėliau jis buvo apdovanotas Sausio 13-osios atminimo medaliu ir Lietuvos kunigaikščio Gedimino 2-ojo laipsnio ordinu. Lietuvoje pirmą kartą jis lankėsi prasidėjus Atgimimui, filmavo ir perdavinėjo reportažus iš I-ojo Sąjūdžio suvažiavimo. Operatyvūs jo reportažai pa-

Žurnalistas Hansas Steinfeldas

siekė ne tik Norvegiją, kai okupantai užgrobė Spaudos rūmus, TV bokštą, RTV pastatą. Gimnazijoje išmokęs rusų kalbą, jis laisvai jautėsi visoje Rytų Europoje, domėjosi čia vykstančiais procesais. Filmuodamas įvykius Vengrijoje susirado žmoną vengrę Juliją. Jo senelis žydas kilęs iš Liepojos.

Dar prieš tragiškus sausio 13-osios įvykius jis atkreipė Kremliaus vadovų dėmesį į didėjančią įtampą Vilniuje. 1991 metų sausio 6 dieną jis vienintelis žurnalistas oro uoste priėjo prie M. Gorbačiovo, atvykusio į Oslą padėkoti už Nobelio taikos premiją, ir paklausė: „Michailai Sergejevičiau, kai jums pranešėme, jog gavote Nobelio taikos

premiją, jūs atsakėte: „Mums svarbiausia - taika namuose“. O vakar naktį tankai apsupo Vilniuje Parlamentą. Kaip mes tai galime komentuoti?“ Vyko tiesioginė reportažo transliacija, ir šį klausimą girdėjo milijonai Eurovizijos žiūrovų. M. Gorbačiovas supyko ir nuėjo į šalį nieko nepasakęs. O kai 1996 metais Hansas Steinfeldas Norvegijoje vėl sutiko M. Gorbačiovą, jam pateikė tokį klausimą: „Dėl ko apgailestaujate iš anų laikų?“ Tuomet M. Gorbačiovas jau nebepyko ir atsakė: „Didžiuojusi tu, kad 1989 metais lankydamasis Pekine įžiebiau demokratinį sukilimą, o gailiuosi dėl kraujo praliejimo Vilniuje“.

Ištrauka iš Antano Šimkaus knygos „Sausio 13-oji“.

pinti savo žmonėmis. Su Rusija mes turime labai glaudžius ekonominius ryšius. Perkame dujas, labai daug dujų ir elektrą, ir naftą. Tas bendradarbiavimas mums labai daug duoda. Mes nuo Amerikos dujų neprisiungsimė”, - sakė V.Gedvilas, paprašytas pakomentuoti neseniai pasakytus JAV valstybės sekretorės Hillary Clinton žodžius, jog Vašingtonas priešinsis tam, kad Rusija ekonominės integracijos pavidalu kurtų naują Sovietų Sąjungą.

Naujosios centro-kairės Vyriausybės programoje teigiama, kad Lietuvos ir Rusijos santykiams būtinas „perkrovimas“.

„Lietuvos ir Rusijos santykiams būtinas „perkrovimas“. Lietuvos bendradarbiavimą su Rusija grįšime abipusį pasitikėjimą stiprinančiomis europietiškomis vertybėmis, kreipdami dėmesį ne į praeitį, o į ateitį, neapsibrėždami išankstinėmis, sunkiai įgyvendinamomis sąlygomis, trukdančioms geriems ir abiem pusėms naudingiems kaimyniniams santykiams”, - rašoma dokumente.

Programoje numatyta, kad „Sovietų Sąjungos padarytos okupacinės žalos klausimas turės būti įgyvendinamas derybomis su Rusija ieškant priimtinių sprendimų”.

bernardinai.lt

LIETUVA IR PASAULIS

LR Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius sausio 10 dieną Trakuose surengtame pasitarime su JAV ambasadoriumi prie NATO Ivo Daalder aptarė NATO ir tarptautinio saugumo aktualijas, Aljanso santykių su šalimis-partnerėmis raidą, NATO Energetinio saugumo kompetencijos centro Vilniuje veiklą. Pasitarimo metu ministras pabrėžė Lietuvos ir JAV interesų bendrumą bei pasirengimą toliau stiprinti Lietuvos ir JAV strateginę partnerystę. „JAV yra artima Lietuvos sąjungininkė ir mes galime daug pasiekti, plėtodami bendrus projektus tiek NATO, tiek dvišaliu lygmeniu. Bendradarbiavimas Afganistane ir kitose tarptautinėse operacijose užtikrinant Baltijos šalių oro erdvės saugumą ir remiant Aljanso partnerių iniciatyvas išlieka svarbiausiu tikslu”, – sakė L. Linkevičius.

JAV ambasadorius prie NATO į Lietuvą atvyko dalyvauti sausio 10–11 dienomis Trakuose vykstančiame „Sniego susitikime” (Snow Meeting). Tarptautinį vardą įgijusiame renginyje dalyvauja apie 40 aukščiausio rango užsienio ir Lietuvos tarptautinės saugumo politikos strategų ir ekspertų.

Izraelio nacionalinio banko valdytojas, pasaulinio garso ekonomistas Stanley Fischer sausio 10 dieną susitikime su **Lietuvos ambasadoriumi Tel Avive Dariumi Degučiu** puikiai įvertino Lietuvos žingsnius kovojant su ekonomikos krize. Pasak ekonomisto, Lietuvos veiksmai sėkmingai įveikiant krizę galėtų būti pavyzdžiu daugeliui kitų ES valstybių. Buvęs Pasaulio banko viceprezidentas, Tarptautinio valiutos fondo valdytojo pavaduotojas S. Fischer kilęs iš Kretingos.

LIETUVOS ATSTOVYBĖSE LAISVĖS GYNĖJŲ ATMINIMAS

Praejus 22 metams po sovietų įvykdytos agresijos prieš beginklius Lietuvos žmones siekiant užgniaužti atgimstantį jaunos šalies valstybingumą, Lietuvos diplomatinį atstovybių ir konsulinių įstaigų darbuotojai visame pasaulyje prisijungė prie tradicinės sausio 11-osios rytą Lietuvoje surengtos pilietinės akcijos „Atmintis gyva, nes liudija” ir prisiminė Laisvės gynėjus uždegdami žvakeles savo įstaigų languose.

Lietuvos ambasada Baltarusijoje Laisvės gynėjų dienai skirtus renginius pradėjo dar sausio 10 d. vakare. Baltarusijos žiniasklaidos, lietuvių bendruomenės ir baltarusių visuomenės veikėjams parodytas dokumentinis filmas apie ilgą Lietuvos kelia link nepriklausomybės „Laisvės trajektorijos”. Lietuvos laikinasis reikalų patikėtinis Baltarusijoje Jonas Daniliauskas padėkojo įminėjamą susirinkusiems svečiams ir pridūrė, jog kiekvienam lietuviui privalu prisiminti Tėvynės laisvės gynėjus ir savo pastangomis prisidėti prie tolesnio Lietuvos nepriklausomybės stiprinimo. Ambasados kieme tragiškiems sausio įvykiams paminėti buvo uždegtas atminimo laužas, tylos minute pagerbtas Laisvės gynėjų atminimas, o sausio 11-osios rytą ambasados langus nušvietė žvakučių liepsna.

Lietuvos ambasada Washington kartu su JAV German Marshall fondu sausio 10 dieną surengė minėjimą-diskusiją, skirtą prieš daugiau nei du dešimtmečius vykusiems sausio įvykiams ir Lietuvos kovai už nepri-

klausomybę. Renginyje prisiminimais apie tuomečius įvykius dalijosi buvę JAV ambasadoriai Lietuvoje, rodyti archyviniai JAV žiniasklaidos reportažai apie 1991-ųjų įvykius Lietuvoje.

Lietuvos ambasados Londone languose taip pat sužibo atminimo žvakės. Draugėn susirinkę ambasados darbuotojai tylos minute pagerbė sausio įvykių aukų atminimą. „Esame Sausio 13-osios – skausmingų lietuvių tautai įvykių liudininkai, tačiau mūsų susitelkimas ir vienybė dar kartą įrodė, kad niekas neturi teisės atimti Lietuvos laisvės. Žuvusiųjų – Lietuvos didvyrių – atminimas yra ir visada bus visų mūsų mintyse ir širdyse”, – sakė Lietuvos ambasadorė Jungtinėje Karalystėje Asta Skaisgirytė Liauškienė.

Lietuvos ambasadorė Lenkijoje Loretą Zakarevičienę akcijos metu teigė, jog skaudūs 1991 metų įvykiai suvienijo tautą ir sutelkė Lietuvos gyventojus kovai prieš okupantus. Pasak jos, šiandien galime didžiuotis, kad išlaikėme šį nepriklausomybės bei pilietiškumo egzaminą ir gyvename laisvoje Lietuvoje.

Prie tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti kasmet organizuojamos pilietinės akcijos „Atmintis gyva, nes liudija” taip pat prisijungė Lietuvos ambasados Airijoje, Moldovoje, Ispanijoje, Švedijoje, Belgijoje, Rumunijoje ir Vokietijoje, Lietuvos generaliniai konsultai Niujorke, Čikagoje, Sankt Peterburge, daugelis kitų atstovybių.

LR URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas

NEIGIA, KAD TOLSTAMA NUO JAV IR ARTĖJAMA PRIE RUSIJOS

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius nekomentuoja Seimo pirmininko Vydo Gedvilo pasisakymo apie santykius su Rusija ir Jungtinėmis Valstijomis, tačiau pabrėžia, kad nėra bandoma dirbtinai „atitolinti Ameriką, priartinti Rusiją”.

„Nesureikšminkime. Aišku, svarbu - pasisakymai, ir aš tikrai nenoriu komentuoti Seimo pirmininko pasisakymo. Pradėkime nuo to. Manau, tam paprasčiausiai nėra priežasčių”, - antradienį žurnalistams sakė L.Linkevičius priminus V.Gedvilo pasisakymą, kad JAV nuo Lietuvos labai toli ir dujų iš jos gauti nepavyks.

„Jeigu išvengtumėte mėginimus ar norus kažką keisti arba, kaip jūs sakot, atitolinti Ameriką, priartinti Rusiją arba atvirkščiai - niekas to dirbtinai nedaro. Mums labai svarbūs visi partneriai, aš ne kartą esu sakęs. Ir mes visi esame kartu sakę. Paskaitykite dar kartą, sakau, Vyriausybės programoje yra gana subalansuotai pateikta ir tiesiog nėra priežasčių abejoti tuo. Bet aš siūlyčiau jums visiems nesureikšminti kažkokio atskiro fakto, matyti esmę, ir tikrai nėra pagrindo kažkokioms abejonoms”, -

kalbėjo ministras.

Pasak L.Linkevičiaus, ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius „labai elegantiškai ir gražiai pakomentavo šitą situaciją”.

Ministras taip pat pažymėjo nenorintis „brėžti brūkšnių” tarp buvusios ir dabartinės Vyriausybės užsienio politikos.

„Ne kartą sakėme, kad užsienio politikoje svarbus tęstinumas. Aš dar kartą pakartosiu ir kartosiu tiek, kiek reikės, kol jums nenusibos tai girdėti. Jeigu yra kokie niuansai, kurie nepavyko, tai nereiškia, kad tą turime dramatizuoti. Tiesiog tęsime, gal keisime taktiką. Yra tokių sričių, mes apie tai esame ne kartą kalbėję, minėjome santykius su kaimynais, minėjome kitus aspektus. Aš nematau, kad čia reikėtų kažkokį labai ypatingai dramatišką brūkšnį užbrėžti. Tiesiog stengsimės pagerinti, ten kur iki tol gal nelabai pavyko”, - aiškino socialdemokratas.

Darbo partijai atstovaujantis V.Gedvilas požiūrį į santykius su Rusija ir JAV praėjusią savaitę išsakė interviu radijo stočiai „Svoboda”.

„Mes turime galvoti apie savo žmones, Amerika nuo mūsų labai toli. Reikia pasirū-

NEUŽMIRŠTI

(1991 metų sausio 13-osios aukoms)

Leonas Milčius

Neužmiršti -
Tikrai dar karštas kraujas
Pralietas sausio naktį,
Kai guldė galvą jaunas,
Prie jo senolis, sesė.
Kada lietuvio rankos,
Iškėlusios trispalvę,
Stabdė žvaigždėtus tankus,
Maldomis – šūvių salves.

Neužmiršti
Parkritę,
Kad vėlei Lietuva,
Išaušus kitam rytui,
Pakiltų dar laisva.
Kad savo žodį neštų
Iškėlusi aukštai -
Prabusk, pasauli kurčias,
Ar auką mūs matai!

Drebėjo Vilniaus gatvės
Nuo gaudesio vikšrų,
Kai tankai mirtį nešė
Gal net šimtams žmonių.
Tiktai paspringo plienas
Nuo gimusios drąsos,
Kai minios stėjo vienu -
Didvyriu Lietuvos.

Lyg paukščiai metai skrenda
Į praeities lizdus,
Ir neša tarsi gandą
Liepsnojančius vardus,
Kad amžiais juo kartotų,
Kaip priesaiką visi,
Kam turime dėkoti,
Jog esame laisvi.

Neužmiršti...
Baltom gėlėm nušvitus
Antakalnio kalva,
Prie brolių, sesės budi
Tėvynė Lietuva.

SUGRĮŽO Į ŽAGARĘ

Ažuolų lapų vainiku ir aplodismentų jūra pagerbtas maestro V.Daunoras padainavo kūrinį „Ei, keleliai!“, kuriuo prieš 66 metus debiutavo Žagarėje.

Žagarės vyšnių festivalis sulaukė išskirtinės žvaigždės - į gimtinę trumpam sugrįžo JAV gyvenantis operos solistas Vaclovas Daunoras.

Prie pagrindinės scenos susibūrusi žilagalvių minia šeštadienio pavakarę laukė pasirodant visų laikų geriausiu Lietuvos bosu tituluojamo maestro V.Daunoro. Jis buvo

sutiktas labai šiltai - žiūrovai ilgai plojo nepamirštamo balso menininkui.

Operos solisto 75 metų jubiliejaus proga buvo surengtas kamerinės muzikos koncertas „Kur balti keleliai...“, kuriame dalyvavo Asta Krikščiūnaitė, Dainius Puišys, Liudas Norvaišas, Donatas Bagurskas, M.K.Čiurlionio

styginių kvartetas, vyrų choras „Varpas“.

Į sceną pakilęs lazda pasiramsčiuojantis bosas V.Daunoras sunkiai tvardė jaudulį prieš klausytojų jūrą ir uždėjęs ranką ant krūtinės prisipažino: „Didžiausia dovana - gyventi taip, kad žmonės prisimintų!“

Sunkiai sergantį V.Daunorą po dešimtmečio vėl apsilankyti gimtinėje prisikvietę festivalio rengėjai nesitikėjo, kad garsiausiose pasaulio operos scenose dainavęs solistas turės jėgų uždainuoti.

Tačiau maestro pateikė staigmeną - iš visos Lietuvos suplūdusiems klausytojams sudainavo dainą „Ei, keleliai!“

Būtent šiuo kūrinio V.Daunoras prieš 66 metus debiutavo Žagarės scenoje.

„Salė tada nuščiuvo, nes nedidukas devynmetis užbaubė kaip jautis“, - šypsodamasis prisiminimais pasidalijo prieš porą dešimtmečių į JAV persikėlęs ir New York „Metropolitan Opera“ teatre dainavęs solistas. *lrytas.lt*

CHORAS „VILNIUS“ PUNSKЕ SU LIETUVIŲ BENDRUOMĖNE PAMINĖJO LAISVĖS GYNĖJŲ DIENĄ

Sausio 13 d. Valstybinis choras „Vilnius“ vyko į Punkską (Lenkija), kur kartu su Punksko lietuvių bendruomene paminėjo Laisvės gynėjų dieną.

Punkskas – nedidelis miestelis Lenkijos šiaurės rytų dalyje, kur susiduria dvi valstybės ir dviejų tautybių atstovai. Punkske nuo 1956 m. veikia Lietuvių kultūros namai, kuriuose įvairaus amžiaus žmonės renkasi tam, kad puoselėtų

lietuvių kultūros paveldą, tautiškumą ir bendruomeniškumą.

Valstybinis choras „Vilnius“ džiaugiasi galėdamas prisidėti prie šios gražios Punksko lietuvių misijos ir Laisvės gynėjų dienos proga padovanoto koncertą, kuriame skambėjo gražiausios Laimio Vilkončiaus dainos, atliekamos valstybinio choro „Vilnius“, solistės Laimos

Česlauskaitės bei paties kompozitoriaus.

Sausio 13-osios įvykiai – tai ne tik faktas istorijos vadovėlyje, tai išgyvenimai ir patirtys, kuomet vieninga Lietuvos šeima visuose pasaulio kampeliuose gyvena laisvės dvasia ir viltimi, jog Lietuvai pavyks apginti savo kraštą ir kalbą. Tik tokios akimirkos kaip ši labiausiai suvienija. *LRT*

KULTŪROS KRONIKA

Dainininko Lino Adomaičio naujasis albumas padės ištiesti ranką, mažyliams, kuriems likimas buvo žiaurus. Jis visuomenei pristatė savo įkurtą labdaros bei paramos fondą. Išleido savo koncertų įrašus „15 metų scenoje“. Visas šio koncerto pelnas skirtas fondui, kuris teiks paramą tėvų globos netekusiems vaikams iki trejų metų. Dainininkas, populiariausių dainų atlikėjas, tikisi iki metų pabaigos surinkti bent 100 tūkstančių litų, kurie palengvins šešeriuose globos namuose kūdikių kasdienybę. „Lankiausi kūdikių namuose ir man atnešė gražų kūdikį. Pasakė, kad jis prieš mėnesį buvo išmestas į šiukšlyną, bet, laimei, laiku surastas, tad liko gyvas. Širdis suvirpėjo“, — apie fondo idėjos atsiradimą spaudos konferencijoje pasakojo L. Adomaitis.

Iš Vilniaus Rotušės aikštės buvo išlydėtas tradicinis „Coca-Cola“ Kalėdų karavanas. Tai šio šventinio karavano tryliktoji kelionė. Tą karavaną į kelionę palydėjo prez. Valdas Adamkus su žmona Alma. Tikslas - surinkti Almos Adamkienės labdaros fondo globojamiems kaimo mokykloms lėšų. Šiemet karavano surinktos lėšos skiriamos Širvintų Gelvonų vidurinės mokyklos sporto salės atnaujinimui.

Kalėdų sulaukė Rumbonių, Alytaus rajone, parapijos senelių globos namų gyventojos ir jų globėjos vienuolės. Šio pastato remontui geradariai labdaros vakare paaukojo net 117,112 litų. Senelių namai žiemą turės jau naują stogą, šiltus pamatus ir sienas. Vienas geradarys įteikė dar 500 litų. Daugiau kaip prieš dvidešimt metų Rumbonių parapijos kunigas Juozas Gumauskas, gavęs kompensaciją kaip buvęs politinis kalnys ir tremtinys, čia nupirko namą ir jį paskyrė pasiligojusiems vienišiams parapijiečiams. Po poros metų šiuos namus nuniokojo gaisras. Jie buvo atstatyti už JAV gyvenančių ir parapijos narių suaukotus pinigus. Tų senelių gyventojais daugiausia rūpinasi vienuolė Vita.

Lietuvos operos ir baleto teatras naujuosius metus sutiko su Johann Strauss kūrinio „Šikšnosparnis“. Operetę režisavo Gediminas Šeduikis, kuris teigia: „Dirbdamas šiame teatre stebėjau, kodėl spektaklių kūrėjai nepanaudoja scenos techninio arsenalo, kuris kainavo milijonus. Juk tai svarbus režisieriaus darbas. Didžiojoje operos scenoje turi būtinai parodyti brangiai teatrui kainavusias, bet nepanaudotas scenos technines galimybes. Tai buvo 28 metų režisieriaus debiutas.

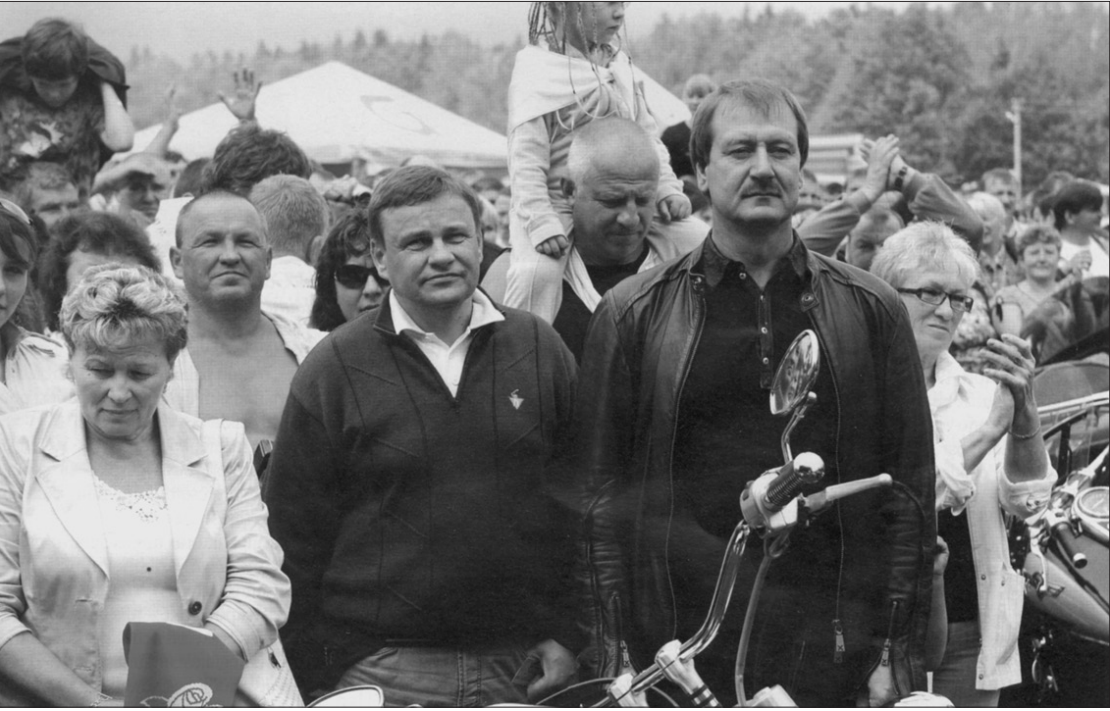
Vilniaus Kongresų rūmuose Lietuvos valstybinas orkestras tarp Kalėdų ir Naujųjų metų pakvietė klausytojus išgirsti puikių melodijų kūrinius, kuriuos dainavo operos solistai ir žinomi popmuzikos atlikėjai. Dainavo Kauno valstybinis choras, dirigentas Petras Bingelis, choras „Ažuoliukas“, vadovas Vytautas Miškinis. Simfoniniam orkestrui dirigavo Gintaras Rinkevičius. Nuotraukoje dainuoja Vaidas Vyšniauskas, J. Vaškevičiūtė, Lilija Gubaidulina ir Liudas Mikalauskas. Jų programoje - Verdi, Puccini, Bellinarijos. Prie jų prisijungė ir Ieva Prudnikovaitė.

Popiežius Benediktas XVI sulaukė Kalėdų senelio dovanos: jam buvo įteikti net du nauji papamobiliai. Koncerno „Daimler AG“ prezidentas Dieter Zetche popiežiui pats įteikė tą šventinę dovaną.

Kauno arkivyskupijos vyskupas augziliaras Kęstutis Kėvalas lankėsi Švč. M. Marijos Gimimo parapijos šventovėje, Čikagoje atnašaudamas šv. Mišių auką sausio 5 d. ir po pamaldų salėje bendravo su tikinčiais. Nuotraukoje Lietuvos Generalinis konsulas Marijus Gudynas su sūnumi, vyskupas Kęstutis Kėvalas ir parapijos klebonas kun. Jaunius Kelpšas. *Gintaro Ilevičiaus nuotr.*

SUSIPAŽINKIME SU LIETUVOS SEIMO PIRMININKU

Iš V.Gedvilo kalbų galima numanyti, kad vadovaudamas Seimui, jis vykdys partijos pirmininko V.Uspaskicho nurodymus.

veidas.lt

„Šis nuostabus politikas išrinktas į Seimą jau trečiąjį kartą“, – su patosu apie naująjį Seimo pirmininką Vyda Gedvilą kalba naujasis premjeras Algirdas Butkevičius. „Jis net praėjusios kadencijos Seime faktiškai neturėjo priešų, – antrina darbiečių atstovas Šarūnas Birutis. Be to, jis turįs didžiulę vadovo patirtį: yra biomedicinos mokslų daktaras, anksčiau buvo universiteto prorektorius, yra vadovavęs parlamentiniam Seimo komitetui, yra užėmęs Seimo vicepirmininko postą, galų gale negalima nepaminti, kad jam teko vairuoti ir moterų kepsinio rinktinę.

„Labai svarbu, kad anksčiau jis dirbo Europos reikalų komitete, nes Lietuvos laukia didžiulis iššūkis ateinančių metų antrajame pusmetyje pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai“, – akcentavo A.Butkevičius.

„Vydas, dirbdamas Europos reikalų komitete, yra labai gerai susipažinęs su visais europiniais reikalais“, – atitarė „darbietis“ Virginija Baltraitienė, kuri ir pati galėjo tapti Seimo pirmininke.

„Jo charakteris yra geras, priimtinas“, – linkčiojo „tvarkietis“ Valentinas Mazuronis.

„Tikriausiai nė vienas iš mūsų senbuvų negirdėjome jo ar šioje tribūnoje, ar komiteto posėdžiuose taip bendraujant, kad lietūsi emocijos, pyktis, neapykanta. Šis žmogus visada pasižymėjo ir pasižymi aukšta politine kultūra, o svarbiausia, ko Lietuvai reikia, padorumu ir teisingumu“, – tikino save ir kolegas A.Butkevičius.

„Nekonfliktiškumas yra gerai, bet šito maža antram pagal Konstituciją žmogui šalyje“, – ironizavo į politiką vėl grįžęs, tik dabar labiau violetinę, o ne raudoną spalvą mėgstantis Povilas Gylys ir toliau dūrė, girdi situacija, kai nėra alternatyvaus opozicijos kandidato

ir Seimo vadovas „renkamas“ iš vieno kandidato, nieko gero nežada. „Prisimenu kitus rinkimus, kai tuo metu už būsimąjį premjerą balsavo 102 žmonės. Tas politinis ciklas nebuvo sėkmingas“, – šaržavo P.Gylys.

Po balsavimo paaiškėjo, kad už V.Gedvilo kandidatūrą į Seimo vadovus balsavo 84 parlamentariai, o „prieš“ – 49. Tai šiek tiek blogesnis rezultatas nei pavyko pasiekti A.Butkevičiui, kai jį tvirtino premjeru.

Taigi, ar pavyks V.Gedvilui būti nepriklausomu, moraliu, visą parlamentą vienijančiu Seimo pirmininku ir kokių netikėtų sprendimų, žvelgiant į jo praeitį, galima laukti ateityje?

Narystės partijoje nažada suspenduoti

Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų partijos frakcijos Seime seniūnas Jurgis Razma pastebi, jog netgi viešai buvo skelbiama, kad V.Gedvilas nurungė kitus Darbo partijos (DP) potencialius kandidatus į Seimo pirmininko kėdę tik dėl didesnio paklusnumo partijos vadovui. „O ypač kritiškai vertintinas nuskambėjęs kandidato pasisakymas žiniasklaidoje, kad, sprendžiant kaltinamųjų DP Seimo narių imuniteto klausimą, V.Gedvilas balsuos taip, kaip lieps DP frakcija, – dėstė J.Razma ir pridūrė: Tiesa, Seimo pirmininko rinkimų dieną atsakinėdamas į klausimus, jis sušvelnino tą poziciją, bet, kaip sakoma, pirmas natūralus pasakymas būna pats tikriausias. Pagal jį išeitų, kad DP frakcijos sprendimai kandidatui yra aukščiau negu Konstitucija, negu objektyvūs faktai, negu sąžinė“.

Dar problemiščiau yra tai, kad Seimo Pirmininkas, kaip vienas iš valstybės vadovų, kviečia pas save atsiskaityti įvairius teisėsaugos vadovus. Tarp jų ir vyriausiąją šalies prokurorą. „Kaip atrodys – dėl dar tebesitęsiančios DP by-

los – pavyzdžiui, generalinio prokuroro iškvietimas į Seimo pirmininko kabinetą? – retoriškai klausė J.Razma ir atsakė: **Taigi, yra daug pagrindo manyti, kad naujasis Seimo vadovas vis dėlto bus daugiau DP pirmininko Viktoro Uspaskicho atstovas”.**

Tuo tarpu, anot konservatoriaus Kęstučio Masiulio, kad V.Gedvilas yra korektiškas, niekam neklūnantis žmogus, yra gerai, bet jis pernelyg „minkštas“ ir dėl to kyla didelė tikimybė, kad jis taps valdingojo V.Uspaskicho marionete.

Todėl daugelis opozicijoje likusių politikų mato vienintelę išeitį – V.Gedvilas, sekdamas susiformavusia tradicija, ne tik turi suspenduoti savo narystę DP frakcijoje Seime, o ir pačioje partijoje. Bet kol kas V.Gedvilas nerodo jokių veiksmų pasitraukti, tegul ir laikinai, iš partijos. Jis tik nepriklauso jokiai parlamentinei frakcijai.

„Skolingas“ Viktorui už atsisakymą vykti į Maskvą

Antra vertus, stebint V.Gedvilo politinę praeitį į akis krinta vienas itin ryškus momentas – šis politikas nė karto nevyko į Rusiją, kai V.Uspaskichas ten slapstėsi nuo Lietuvos teisėsaugos ir pas jį pavieniui ar būriais traukė tiek DP parlamentinės frakcijos nariai, tiek šios partijos ministrai, tiek nuo partijos išrinkti europarlamentariai. **V.Gedvilas netgi atsisakė vykti į Maskvoje surengtą skandalinę spaudos konferenciją, kurioje V.Uspaskichas atvirai išsityčiojo iš Lietuvos valstybės, o vado palaikyti atvykę „darbiečiai“ tik pritariamai jam linkčiojo ir šypsojosi prieš rusiškos žiniasklaidos objektyvus.**

Po tokio asmeninio demaršo V.Gedvilo pozicijos partijo-

je buvo gerokai susilpnėjusios. Jam netgi grėsė būti įrašytam rinkimų į parlamentą sąrašo gale.

„Iš tikrųjų Viktoras mums nebuvo palikęs galimybės atsisakyti važiuoti. Po tokios Vydo „nepaklusnumo akcijos“ Viktoras jį ne vieną kartą kvietėsi pokalbio, – mįslingai užsimena vienas pavardės skelbti nenorėjęs „darbietis“. – Bet Vydas apgailestaudamas „įrodė“, kodėl negalėjo atvažiuoti pas bosą į Maskvą, ir Viktoras šią išdavystę atleido.”

Vis dėlto kyla klausimas, ką V.Gedvilas prižadėjo savo partijos viršininkui, kad VUspaskichas, turintis „toli siekiančią atmintį apie tuos, kurie jam bent kartą gyvenime perbėgo kelią“, ūmai atlyž?

„Mūsų važiavimas ar nevažiavimas į Maskvą neturėjo jokios koreliacijos su partine ateitimi, – partijos draugo mundurą gina kitas iš Kauno kilęs „darbietis“ Rytis Šatkauskas. – Juk kai kurių kolegų, kurie važiavo į Maskvą, šiandien nebėra nei Seime, nei Vyriausybėje.”

Mažiausiai kliuvo biografija

„Aš nė neabejoju, kad Vydas yra V.Uspaskicho statytinis ir kad Viktoras jį valdys, – be užuolankų pradėjo kalbą į parlamentą su Tėvynės sąjungos sąrašu išrinktas legendinis krepšininkas ir treneris Sergejus Jovaiša, artimai pažįstantis V.Gedvilą jau ne vieną dešimtmetį. – Juk jau pirmajame Seimo valdybos posėdyje tai buvo akivaizdu: visam scenarijui vadovavo V.Uspaskichas. Tad manau, kad jis ir toliau spaus Seimo pirmininką V.Gedvilą.”

Ir esą visiškai nesvarbu, kad V.Gedvilas dabar užima aukštesnes pareigas – yra antras žmogus valstybėje. S.Jovaišos nuomone, V.Gedvilas dar galėjo nevykti į Maskvą, nes buvo tik partijos eilinis ir viso labo opozicijos atstovas, taigi anuomet nerizikavo niekuo. Dabar situacija kitokia: jei nebus paklusnus partijos vadui, gali netekti palaikymo ir ką tik gauto aukšto posto.

Kalbinti „darbiečiai“ taip pat neoficialiai antrino, esą Vydo paklusnumas jam garantavo šį postą. „Kita svarstyta kandidatė į šį postą – V.Baltraitienė nebuvo teikiama, nes yra aštraus charakterio. Jos nepastumsi. Be to, ji turi įtakingą broliuką – liberalų „tėvą“ Eugenijų Gentvilą“, – vaizdžiai argumentavo vienas „darbietis”.

Na, ir prezidentei, atidžiai stebinčiai koalicijos virąžus, V.Gedvilo kandidatūra esą kliuvo mažiausiai.

„Vydas tikrai pakankamai

padorus žmogus, ne populistas. Iš tikrųjų jis – klasikinis liberalas, – mano S.Jovaiša. – Todėl man buvo labai keista, kai jis, pasiekęs aukščiausių sportinių ir mokslo laimėjimų, pasuko į politiką, ir dar su užribyje esančia, moraliai nesėkminga politine jėga.”

Kita vertus, pasak S.Jovaišos, problema ta, kad naujam žmogui patekti į sistemines partijas ir užimti aukštą poziciją beveik neįmanoma. Čia jau užimtos visos vietos ir nieko iš jų nepastumsi. Todėl kompetentingi, jauni profesionalai ir eina pas populistus, garantuojančius greitą politinę karjerą. Tokie politikai tampa melagiais, populistai, bet kitokia laikysena juos nublokštų atgal. Ir negrįžamai.

Užsimaskavęs karjeristas

Stebint V.Gedvilą iš šalies sunku įtarti jį esant garbėtrošką, bet analizuojant jo biografijos faktus tampa akivaizdu, kad šiam žmogui labai svarbu ir labai norisi išbandyti save visuose aukščiausiuose poste.

1981 m. su pagyrimu baigęs tuometį Lietuvos valstybinį kūno kultūros institutą (LVKKI) ir dėl to galėjęs rinktis, kur norėtų būti paskirtas, liko dėstyti institute. O dar po ketverių metų pradėjo siekti mokslininko karjeros – 1985 m. pradėjo studijas LVKKI aspirantūroje. Netrukus ėmėsi dar ir trenerio darbo: tapo instituto vyrų krepšinio komandos „Atletas“ trenerio asistentu. Jam būnant antruoju asmeniu komandoje „Atletas“ net tris kartus tapo Lietuvos čempionu.

„Bet jau tada išryškėjo Vydo pragmatiškumas. Vyrų sporte, ypač krepšinyje, konkurencija didžiulė, o moterų sporte ji gerokai mažesnė. Tad jei susiklosto palankios aplinkybės, treniruodamas moteris aukščiausių rezultatų gali pasiekti daug lengviau“, – tvirtina S.Jovaiša.

Taigi V.Gedvilas, po svai ginamo „Atleto“ triumfo likęs komandos vyr. trenerio šešėlyje, metėsi į moterų krepšinį: 1993 m. tapo Lietuvos kūno kultūros akademijos moterų komandos „Viktorija“ vyriausiuoju treneriu. Netrukus jo vadovaujama moterų komanda tapo Lietuvos ir Baltijos moterų krepšinio čempione, dalyvavo Europos taurės varžybose ir pateko į stipriausių Europos komandų šešiolikuką.

Tad nieko keista, kad po trejų metų, 1996-aisiais, V.Gedvilui pasiūlyta vadovauti jau visai Lietuvos moterų rinktinei. Ir pirmą kartą nepriklausomos Lietuvos istorijoje Lietuvos krepšininkės tapo

(Nukelta į 11 psl.)

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 6 d., šeštadienį Šv. Kazimiero parapijos **Atvirkštinės loterijos vakaras** vyks Lietuvių namuose. Laikas bus paskelbtas vėliau.

GEGUŽĖS 4 d., šeštadienį „Fashion Show” renginys, vėliau bus pranešta vieta ir laikas. **Rengia Clevelando LB skyrius ir radijas Šiaurinis krantas**

BIRŽELIO 9 d., sekmadienį 2:00 val. p.p. Baisiojo birželio minėjimas - ekumeninės pamaldos už nuo Sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus šv. Kazimiero bažnyčioje 18022 Neff Rd. Cleveland, OH.

Rengia Clevelando Baltiečių komitetas

(Atkelta iš 10 psl.)

SUSIPAŽINKIME SU...

Europos čempionėmis. „Vydas tikrai yra vienas geriausių trenerių. Jis moka išklausti ir suvienyti komandą, - pabrėžia S.Jovaiša ir su lengvu humoru apibendrina: - O juk sporte psichologinius niuansus ir nuotakas pagauti labai nelengva. Ypač kai treniruoji moteris.”

Tuo pat metu V.Gedvilas pagaliau baigė rašyti ir apgynė biomedicinos mokslų daktaro disertaciją, o 2001 m. tapo Lietuvos kūno kultūros akademijos prorektoriumi.

Tačiau vėliau, nebepavykus pakartoti auksinės moterų pergalės kituose čempionatuose ir esant nemažai konkurencijai tarp norinčiųjų tapti akademijos rektoriais, jis vėl ėmė dairytis progų ir labai greitai „susiorientavo”: **2003 m. spalį V.Gedvilas tapo vienu iš V.Uspaskicho kuriamos Darbo partijos steigėjų.**

Taip 2004 m. jis buvo pirmą kartą išrinktas į parlamentą, vadovavo Švietimo, mokslo ir kultūros, vėliau Europos reikalų komitetui, buvo Seimo vicepirmininkas, o po socialliberalo Artūro Paulausko išvertimo iš Seimo pirmininkų - trumpam paskirtas ir laikinuoju parlamento vadovu.

Praėjusią kadenciją V.Gedvilas tapo parlamentinio Europos reikalų komiteto vicepirmininku. Prieš pusmetį tyliai išsituokė su žmona Elena, prestižinės Kauno J.Jablonskio gimnazijos biologijos mokytoja eksperte. Kodėl iširo idealia laikyta Gedvilų santuoka, negali pakomentuoti net porą pažinoję bičiuliai. „Elena - labai reikli ir kieta mokytoja. Ji labai reikli ne tik mokiniams, bet ir Vydui”, - trumpai tepasakė vienas „darbietis”.

Jonė Kučinskaitė, veidas.lt

LAISVĖS GYNĖJAI PRAŠO APGINTI JUOS NUO ŠMEIŽTO

Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjunga (LKKSS) kreipėsi į Teisingumo ministeriją, prašydama uždrausti Algirdo Paleckio vadovaujamą Socialistinį liaudies frontą (SLF). Be to, laisvės gynėjai rengia kreipimąsi į prokuratūrą su prašymu apginti nuo šmeižto ir paniekinimo.

Sausio 9 d. LKKSS, vienijanti pirmuosius Lietuvos savanorius, laisvės gynėjus, išsiuntė raštą Teisingumo ministerijai su prašymu įvertinti SLF narių politinę veiklą, nes minėta partija, laisvės gynėjų vertinimu, kėsina į Lietuvos konstitucinę santvarką, suverenitetą ir jos teritorijos vientisumą, padeda Rusijai ir jos organizacijoms veikti prieš Lietuvą.

„Jie padeda Rusijos Federacijai ir jos organiza-

cijoms veikti prieš Lietuvos Respubliką, siekia padėti TSRS teisių ir pareigų perėmėjos Rusijos Federacijos piliečiams išvengti atsakomybės už nusikaltimus, įvykdytus Vilniuje 1991 metų sausio 13-ąją”, - teigiama rašte.

LKKSS centro valdybos narys Antanas Kliunka sausio 11 d. per spaudos konferenciją Seime sakė, kad pastaruoju metu A.Paleckis ir jo vadovaujamos organizacijos nariai vykdo aktyvią šmeižto kampaniją, įvairiais kanalais skleidami dezinformaciją, jog per Sausio įvykius 1991 metais laisvės gynėjai šaudė vieni į kitus, civilių žmonių žudymu apkaltindami sovietų karius.

LRT

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

A.† A. EDMUNDAS ČAPKEVIČIUS - ČAPAS

Čapkevičių-Čapų šeima su giliu liūdesiu praneša, kad 2012 m. gruodžio 9 d. savo namuose, Floridoje, mirė mūsų tėvas, senelis ir prosenelis Edmundas Čapkevičius-Čapas. Jis visada išliks mūsų ir daugelio jį pažinusiųjų atmintyje kaip nepakartojama, kūrybiška, energinga, drąsi ir didelės erudicijos asmenybė, nuėjusi ilgą, turiningą ir prasmingą gyvenimo kelią.

Liūdinti šeima

„ČIURLIONIO” ansamblio dainininkui ir gariam akordeonistui

A.† A. EDMUNDUI ČAPKEVIČIUI - ČAPUI,

Taip staigiai ir netikėtai 2012 m. gruodžio 8 d. , užbaigus šią žemišką kelionę, nuoširdžią ir gilią užuojautą reiškiame žmonai Jadvygai, dukrai ir sūnums, bei jų šeimoms, anūkėms - anūkams ir visiems artimiesiems.

Buvę „Čiurlionio” ansamblio draugai:

*Stefa Gedgaudienė,
Aniceta Giedraitienė
Vincas Juodvalkis,
Marija ir Kazimieras Marcinkevičiai,
Antanina Petraitienė,
Aldona Raulinaitienė,
Aldona Stempužienė.*

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

LAIŠKAS

KAI LOGIKAI NELIEKA VIETOS

„Laisvame laikraštyje” 2012-12-28 pasirodė ilgas interviu „Vladas Gulbinas: „Pasirodo, M.Gorbačiov gerai žinojo, kad V.Landsbergis ir jo tėvas Žemkalnis buvo KGB agentai!...” Labai panašu, kad profesionalaus kagėbisto V.Gulbino ir laikraščio siekis – kompromituoti ar šmeižti V.Landsbergio šeimą – sutapo.

Ne tik sakoma, kad buvusių kagėbistų nebūna, bet ir akivaizdu, kad V. Gulbinas toliau vykdo Maskvos pavėdimus, atidirbinėja už Maskvos jam skirtą pensiją. Negirdėta, kad profesionalus kagėbistas, koku save pristato V.Gulbinas, išdavinėtu kitą kagėbistą, V.Landsbergį, gal net aukštesnio rango, nei prasigėręs V.Gulbinas! Kur logika?

Ne logika čia kalta, o tai, kad „buvusių nebūna”. V.Landsbergis Europos parlamente demaskuoja Rusijos kėslus, kritikuoja „dujų politiką”, dirba Lietuvai ir Europos Sąjungai, trumpai tariant, Maskvai neparankus. Čia pasitarnauti gali toks „buvęs”, pasitarnauti gali „laisvas” laikraštis, pirmasis gal už pensiją, antrasis – už kitais būdais

teikiamą pamaloninimą.

Operos teatro darbuotojai gerai prisimena girtuoklį V.Gulbiną, kurį iš teatro bufeto kartais tekdavo namo parnešti. Tačiau jį toleravo, nes nuo jo parašo priklausė leidimas išvykti į užsienį. Tai ir gėrė, ir už gėrimus nereikėjo mokėti. O priklausomybė iki šiol išliko, ne nuo alkoholio, o nuo Maskvos, – netarnausi, nutrauks bambagyslę.

„Laisva laikraštis”, regis, su „buvusiaisiais” ne tik nelinkęs pyktis, bet ir rodžiai bendrauja (bendradarbiauja?). Antai, kai Gulbinas „demaskuoja” V. Landsbergį, laikraštis puola Prezidentę, neva už įvedamą diktatūrą, už jos statomą užkardą prie valdžios „Darbo” partijos aferistams. Jei internetinis portalas *balsas.lt* ir „Laisvas laikraštis” gieda šlovinimo giesmę „Darbo” partijai, neskunduku suvokti, kodėl taip yra, nors logikai čia taip pat nėra vietos.

Kur logika taikytina ir kur jai vietos nėra, įžvalgus skaitytojas atsirinks, tik prieš tai verta rinktis šaltinių patikimumą.

Antanas Rimantas Šakalys

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200th St.

Cleveland, OH 44119

PLAUKIKEI R. MEILUTYTEI - „ŠAULIO” SKULPTŪRA IR 30,000 LITŲ ČEKIS

Vilnius, sausio 9 d. (ELTA).

Geriausiai 2012 metų Lietuvos sportininkei plaukikei Rūtai Meilutytei trečią dieną Vilniuje, „Karolinos” konferencijų centro didžiojoje salėje, surengtame tradiciniame geriausiųjų šalies sportininkų pagerbimo vakare įteiktas kasmetis Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) prizas - Stanislovo Kuzmos skulptūra „Šaulys” ir 30,000 litų čekis.

15-metė Londono olimpių žaidynių čempionė, trijų pasaulio čempionato medalių laimėtoja ir Europos rekordininkė geriausia Lietuvos sportininke išrinkta pirmą kartą.

„Tai labai didelis mano sunkaus darbo įvertinimas. Labai smagu 2012 metus baigti tokia gera gaida”, - po apdovanojimo sakė R. Meilutytė. Plaukikė padėjo sporto gerbėjams, kurie už ją balsavo, ir visiems, kurie jai padėjo pasiekti aukštumų.

Geriausiai šalies atletei „Šauli” įteikė Seimo pirmininkas Vydas Gedvilas. Renginyje dalyvavo ir kadenciją baigęs prezidentas Valdas Adamkus.

LTOK, Kūno kultūros ir sporto departamento (KKSD), loterijų firmos „Olifėja” ir dienraščio „Lietuvos rytas” surengtuose tradiciniuose rinkimuose antrąją vietą užėmė Londono olimpių žaidynių ir Europos šiuolaikinės penkiakovės čempionė bei pasaulio taurės laimėtoja Laura Asadauskaitė. Jai įteiktas

Sausio 9 d. Vilniaus „Karolinos” konferencijų centro Didžiojoje salėje įvyko geriausių 2012 metų Lietuvos sportininkų pagerbimo vakaras. Nuotraukoje (iš k.) Laura Asadauskaitė, Rūta Meilutytė ir Jevgenijus Šuklinas.

ELTA

20,000 litų čekis.

Trečiąją vietą užėmusiam Londono olimpių žaidynių kanojų irklavimo vicečempionui Jevgenijui Šuklinui atiteko 10,000 litų premija.

Toliau išsirikiavo: 4. Evaldas Petrauskas (boksas), 5. Aleksandras Kazakevičius (graikų-romėnų imtynės), 6. Jonas Valančiūnas (krepšinis), 7. Simona Krupeckaitė (dviračių trekas), 8. Gintarė Scheidt (Šait, buriavimas), 9. Virgilijus Alekna (lengvoji atletika), 10. Austras Skujytė (lengvoji atletika).

Iš dešimties laureatų apdovanojimų išskilmėse nedalyvavo tik G. Šait ir J. Valančiūnas.

Geriausios 2012 metų komandos rinkimuose pirmąją

vietą užėmė Europos čempionė tapusi Lietuvos vaikinų (iki 20 metų) krepšinio rinktinė.

Pirmą kartą surengtuose Metų trenerių rinkimuose geriausiu pripažintas L. Asadauskaitė išugdęs Jevgenijus Kliosovas. Jis Lietuvos trenerių profesinės sąjungos (LTPS) pirmą kartą surengtuose rinkimuose aplenkė baidarių ir kanojų irklavimo trenerį Egidijų Gustą bei bokso trenerį Vladimirą Bajevą. Šiems treneriams įteikti atitinkamai 5, 3 ir 2 tūkst. litų čekiai.

Geriausiu olimpinės pamainos treneriu išrinktas šiuolaikinės penkiakovės treneris Artūras Kalininas. Jam atiteko 2 tūkst. litų.

Sportininkų ir trenerių pagerbimo vakare dainavo Giedrė Kilčiauskienė, Merūnas Vitulskis ir choras „Brevis”.

ELTA

RIČARDAS BERANKIS IŠPLĖŠĖ PERGALE „AUSTRALIAN OPEN” ATRANKOJE

Ričardą Berankį nuo šoki-ruojančio pralaimėjimo akistatoje su amerikiečiu Bradley Klahn (ATP 254) skyrė visai nedaug, tačiau lemiamą akimirka geriausias Lietuvos tenisininkas pademonstravo ypatingą valią ir išplėšė labai svarbią pergalę rezultatu 4:6, 6:4, 6:2.

Susitikimo pradžioje abu tenisininkai taškus užtikrintai rinko po savo padavimų ir rezultatas buvo lygus 4:4. Tačiau tuomet 22 metų amerikietis laimėjo savo padavimų seriją ir sėkmingai susitvarkė su lietuviu kirčiais.

Antrame sete R. Berankis vėl pralaimėjo savo padavimus ir atsiliko 2:4. Atsidūręs itin sudėtingoje padėtyje 111-ą vietą ATP klasifikacijoje užimantis

lietuvis nepalūžo, laimėjo net keturis žaidimus iš eilės ir setą.

Lemiamu trečiame sete tapo penktas žaidimas. B. Klahn po itin atkaklios kovos pralaimėjo savo padavimus, o iniciatyvą perėmęs R. Berankis jos neišleido iki pat pabaigos.

Už pergalę antrame „Australian Open” kvalifikacijos rate tenisininkui atiteko 16 reitingo taškų ir 13,000 dolerių.

R. Berankiui iki pagrindinių „Australian Open” varžybų liko vienos varžybos. Lemiamoje atrankos kovoje lietuvis susitiks su Paul Capdeville (ATP 169). Čilės tenisininkas 6:4, 6:4 nugalėjo Jan Hernych iš Čekijos.

ELTA

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

„Vilties” draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai apsvartę nutarė iki 2013 m. balandžio 1 d. pravesti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys *Dirvą* ir sumokės prenumeratą už pirmus metus II-os klasės paštu JAV siunčiamą *Dirvą* mokės tik 40 dol. I-os klasės paštu JAV ir Kanadoje mokės 57 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kitur gyvenantiems oro paštu – 95 dol. pirmiems metams.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____
Nr. ir gatvė _____
Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____
Tel. numeris _____

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamautojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.